N°. 114. NIEUW AMSTERDAMSCH A°. 1857.

HANDELS- EN EFFECTENBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam........ f 6.25.
Voor de overige Steden des Rijks........ " 7.25.
Afzonderlijke Couranten........ " 0.10.
Verschijnt dagelijks, behalve Zon- en Feestdagen.

Vrijdag 25 December.
BUREAU VAN UITGAVE, Singel, G. 343.
Brieven Franco.

PRIJS DER ADVERTENTIËN:
Van een tot zeven regels, behalve de 35 cents zegelgeld........ f 1.40
Iedere regel meer........ " 0.20
Trouw- en Geboorteberigten........ " 1.-
Groote Letters en Vignetten worden naar plaatsruimte berekend.

Wegens het **KERSFEEST** zal morgen (Vrijdag) avond het NIEUW AMSTERDAMSCH HANDELS- EN EFFECTENBLAD niet worden uitgegeven.

ERRATUM.

In ons hoofdartikel van gisteren, 1e kolom, regel 9 van onder, staat: »Maar nu zijn de tuinen van Kandang-Wissie, Negara" enz.; moet zijn: »Nu zijn de tuinen van Kandang-Wissie, Negara enz. op dertig palen afstands te Tjiboeloe gelegen."

De opbrengst van 's Rijks belastingen.

Het officieel overzigt van de opbrengst van 's Rijks middelen over de elf verloopene maanden van het loopende jaar, geplaatst in de *Staats-Courant* van den 16 December jl. en overgenomen in ons blad van den 21sten daaraanvolgende, vergunt ons ook een blik te slaan op den gunstigen staat van 's Rijks geldmiddelen in dit opzigt. In andere opzigten, zoo als met betrekking tot de overige rijks-inkomsten, op de begrooting der middelen voorkomende, is er niet aan te twijfelen; want de koloniale baten, die daarvan het grootste deel uitmaken, vloeijen zoo mild, dat zij de raming, tot beschamings toe, te boven gaan. En wat de staatsuitgaven betreft, men zou nu al eene grondige berekening kunnen maken, wat daarop stellig beschikbaar blijft, en die som zou aanzienlijk kunnen genoemd worden, al is die raming ook uiterst matig en voorzigtig geschied. Maar wij bepalen ons nu tot het gegeven officieel overzigt, waarvan wij zoo even gewaagden.

En dan zijn de medegedeelde uitkomsten waarlijk verrassend. Nu toch is de opbrengst reeds de aanzienlijke som van ƒ 625,108.47½ *meer* dan over de elf eerste maanden van 1856, waarvan de accijnsen alleen ƒ 486,541.23 *meer* bedragen. Nu toch heeft de raming, naar $^{11}/_{12}$ berekend, meer waarde, dan als zij over minder maanden loopt, aangezien zij nabij het volle jaar komt, en op dien grond kan veiliger gerekend worden op de vermeerdering, die reeds bestaat, daar de werkelijke opbrengst die raming met ƒ 2,143,160.87½ overtreft. Hoe zou er dan nog bezwaar kunnen zijn, om op dien grond alleen den rijksaccijns op het geslagt, waarvan de opbrengst aan hoofdsom en opcenten over 1857 geraamd is of ƒ 1,407,600, uit de rij van 's Rijks middelen te laten wegvallen? Hoe veel te minder nog, als men nagaat, dat de opbrengst van dit middel over de loopende maand wel op vier maal hooger kan berekend worden dan het $^{1}/_{12}$ der raming, die slechts ƒ 117,300 beloopt.

Maar dat overzigt getuigt nog in andere opzigten van een gunstigen toestand. Het totaal der directe belastingen is ƒ 1,003,429.05 *meer* dan dit verschenen deel der raming. Niet enkel worden de termijnen der verschuldigde grondbelastingen op den bepaalden tijd betaald, maar ook de personele belasting levert voortdurend het bewijs, dat de belastingschuldigen de verschenen termijnen behoorlijk aanzuiveren, en dit het bedrag van ontheffingen en kwade posten gaandeweg vermindert. Men kan dus niet zeggen, dat de directe belastingen moeijelijker worden opgebragt dan de accijnsen. Als men uit het officieel overzigt kan ontdekken, dat de invordering geregeld plaats heeft, en de belastingschuldigen, voor het regt van personeel en patent aangeslagen, binnen den bepaalden tijd hunne aanslagen voldoen, dan zal men toch wel moeten terugkomen van de meening, dat de heffing van directe belastingen, ook in de wijze van invorderen, met bezwaren gepaard gaat, die de heffing van accijnsen niet kent.

Welligt zal men de toenemende vermeerdering van de opbrengst der accijnsen willen aanhalen tot bewijs, dat die middelen niet te zwaar op het verbruik der belaste voorwerpen drukken. Wij willen gaarne dit bewijs doen gelden, als het waar was, dat de formaliteiten, onafscheidelijk aan de heffing van accijnsen verbonden, even eenvoudig waren als die, welke gepaard gaan met de heffing van directe belastingen, en even geringe kosten van invordering veroorzaakten. Maar op twee gewigtige zaken moet worden gelet, als de beoordeeling in dat punt van vergelijking wordt ondernomen. Hoe groot is het bedrag der kosten van toezigt en surveillance, die door het Rijk worden gedragen, en hoe is het cijfer te berekenen van de lasten en kosten, welke bovendien de accijnspligtigen voor hunne rekening hebben bij de stipte inachtneming der voorgeschreven formaliteiten? Letten wij daarenboven op hetgeen door den smokkelhandel, waartoe de accijnsen uitlokken, aan 's Rijks schatkist, ten nadeele van den eerlijken handelaar en fabriekant, wordt onttrokken, dan is het officieel overzigt nog verre van volledig [illegible] statistiek [illegible] dan wij het met eene vlugtige be-

schouwing vermogen, om de oogen der Natie te openen voor het verderfelijke van het accijnsstelsel.

BUITENLAND.

Frankrijk.

PARIJS, 22 Dec. Den 1 Jan. wordt er eene nieuwe benoeming tot senateurs verwacht. Onder vele andere begunstigden zou ook de generaal Renault zijn, die deel heeft genomen aan de expeditie van Kabylië; ook noemt men den heer Carlier, oud-prefect van politie, thans lid van den raad van state.

— De reis van prins Napoleon is thans stellig tot onbepaalden tijd uitgesteld, daar het jaargetijde te ver gevorderd is. Z. K. H. zal den 31sten Dec. een groot banket geven in het Palais-Royal aan alle officieren, die met hem deel genomen hebben aan den oorlog in de Krim.

— Er is nog dagelijks een groot aantal beambten aan de kanselarij van het legioen van eer bezig, met het schrijven en verzenden van de brevetten voor de St. Helena-medaille. Er is een groote voorraad naar Oostenrijk en een honderdtal naar Napels gezonden.

— Aanst. Zaturdag zal het proces van den heer Dupin, tegen de bloedverwanten zijner vrouw, behandeld worden. De heer Dupin wordt, zegt men, aangevallen wegens erfenisbejag. Als advocaat zal voor hem optreden de heer Liouville, en voor zijne tegenpartij de heer Jules Favre.

— De telegraaph is bijna door geheel Frankrijk in wanorde. Het telegraphisch verkeer tusschen Parijs en Lyon is bijna geheel gestremd. Men schrijft dit toe aan het vochtige weder.

— Het gebruik van alkruiken is zoo toegenomen, dat de consumtie van oesters daaronder lijdt. Er worden iederen dag 2000 manden oesters minder gebruikt, en daarentegen kan men berekenen, dat er voor meer dan een millioen francs aan de voor de nietliefhebbers afzigtelijke slakken te Parijs verteerd wordt. De beste soort komt uit Champagne, Bourgogne en Poitou.

— Het gerucht loopt, dat mej. de Jeufosse zal in het huwelijk treden met den zoon van een der wapenbroeders van haar vader, die haar ten huwelijk heeft gevraagd vóór den dood van den heer Guillot. Van een anderen kant verneemt men, dat mevr. Jeufosse, op raad van haar verdediger, haar kasteel zal verkoopen en zich naar het buitenland begeven.

— Eergisteren werd te Auxonne, in het departement Côte d'or, een standbeeld van Napoleon I plegtig onthuld. Van alle kanten was eene groote menigte te zamen gevloeid rondom den man, die, als officier bij de artillerie, drie jaren lang in die stad in garnizoen was geweest. In de straat Vauban toont men nog de kamer aan, waar hij gewoond heeft. Het standbeeld is door den heer Jouffroy vervaardigd.

— De kerk St. Remy, te Dieppe, was vroeger door haar schoone klokkenspel beroemd; in 1792 werden alle klokken weggenomen en tot geschut vergoten. Thans heeft het op nieuw een prachtig klokkenspel gekregen, waarvan de klokken zijn vervaardigd uit kanonnen, die te Sebastopol zijn bemagtigd.

— De heer de Thouvenel zal, volgens berigten uit goede bron, stellig Constantinopel niet verlaten; hij heeft het gebruik maken van een hem gegeven verlof uitgesteld tot de maand Augustus van het volgende jaar.

— De Oostenrijksche ambassadeur te Constantinopel heeft eenigen diplomatieken tegenstand ondervonden. De heer von Prokesch wenschte voor de Oostenrijksche Lloyd eene scheepswerf op te rigten en eenige magazijnen in de nabijheid van het arsenaal te Constantinopel. Op de weigering van den divan, heeft de ambassadeur gewezen op de Fransche keizerlijke messagerieën, maar de divan heeft geantwoord, dat de Franschen geene eigenaars van die maritieme inrigting waren, maar slechts huurders voor een prijs van 35,000 francs.

— De Fransche ambassadeur heeft geprotesteerd tegen het nieuwe tarief voor de vuurtorens. De divan weigert echter eenige verandering daarin te brengen, en het tarief zal van af 1 Januarij in werking treden.

— Men zegt, dat lord Redcliffe aan zijn plaatsvervanger, den heer Alison, op last van lord Palmerston, bevel heeft gegeven, zich op alle wijzen tegen de doorgraving van de landengte van Suez te verzetten en des noods met eene diplomatieke vredebreuk te dreigen. Het zal echter zoover niet komen, want wanneer Turkije, op aanbeveling van Frankrijk, Oostenrijk en de andere mogendheden, daarin toestemt, dan zal Engeland wel aan geene vredebreuk denken. Zijn de mogendheden echter wel voor het plan van den heer de Lesseps, dan is eene vredebreuk onnoodig.

— Rusland heeft de oude, den handel bemoeijelijkende bepalingen, aangaande de vaart in de Zwarte Zee, weder ingevoerd. De diplomatie beschouwt deze handelwijze niet zonder groote bedenkingen.

— Uit Egypte wordt gemeld, dat de onderkoning magtiging verleend heeft tot het bouwen van verschillende Christelijke kerken. Ook verneemt men, dat hij vele Christen-officieren in dienst heeft.

Engeland.

LONDEN, 22 Dec. De *Shipping Gazette* neemt een berigt over uit de *Washington Star*, hetgeen ook van belang kan geacht worden voor allen, die brieven naar warme gewesten te verzenden hebben, vooral indien deze, gelijk thans meestal geschiedt, per landmail worden verzonden, waarbij zij, om ruimte te winnen, nog al vast worden gepakt. De postmeester te San-Francisco heeft namelijk kennis gegeven, dat er via Panama vele brieven aan zijn kantoor ontvangen worden, welke door het zegellak zóó vast aan elkander kleven, dat zij zonder beschadiging niet kunnen gescheiden, en dikwijls hunne adressen geheel vernietigd worden. Hij dringt dus bij het publiek ten sterkste aan, bij de correspondentie op Californië en andere gedeelten van de kust der Stille Zuidzee via Panama geen zegellak te gebruiken.

— De *Shipping Gazette* meldt, dat er eene deputatie uit Zweden is aangekomen, om zich, tegen eenen waarborg van de Zweedsche regering, £ 500,000 te verschaffen, tot tegemoetkoming van eenige in moeijelijkheden verkeerende aanzienlijke huizen in Zweden en Noorwegen.

— Waarschijnlijk zal de heer Vernon Smith, president van den Indischen raad, uit het kabinet treden, volgens sommigen nog vóór het bijeenkomen van het parlement. Ook de markies van Landsdowne zou aftreden.

— Men berigt het faillissement van de firma Gebroeders Klingender, van Liverpool, welke op Amerika handelde. Men zegt dat de loopende verbindtenissen nog al aanzienlijk zijn.

— Onder meer andere gunstige berigten uit New-York behoort ook dat het gerucht veld won, van het ten volle betalen door de daar bestaande firma Dennistoun & Co., hetgeen natuurlijk ook vooral gunstig moet werken op den staat van het huis Dennistoun hier te lande. Ook van eene andere aanzienlijke firma te New-York, Choutaux & Co., denkt men, dat zij ten volle zal betalen.

— Prins Friedrich van Pruissen en princes Victoria zullen met het statiejagt *Victoria and Albert* naar Pruissen worden overgevoerd. Het vaartuig wordt thans bijzonder daartoe ingerigt.

— De Perzische gezant is gisteren avond ten bezoek naar Windsor vertrokken.

— De Siamesche gezanten zijn thans te Liverpool, waar zij, even als te Manchester, alle belangrijke instellingen en fabrieken bezoeken.

— De *Globe* komt heden in een tamelijk uitvoerig artikel terug op de verandering van het Indische bestuur en dringt er met klem van redenen nogmaals op aan.

— Voor het geregtshof van den exchequer is alhier eene zaak behandeld tegen zekeren de Waszkowski, die, naar men wil, zich als graaf en kleinzoon van den beroemden prins van Wittgenstein zou hebben uitgegeven. Deze heer schijnt eene soort van bestaan er in te hebben gezocht om, onder begunstiging van zijn echten of voorgewenden rang, het hof aan verschillende rijke meisjes te maken, en, bij het ontdekken van zijn slechten financiëlen toestand en het afbreken der betrekkingen, nog eene goede som te bedingen voor het afstaan der ontvangen brieven.

— De Britsche gezant te Teheran heeft £ 100 voor het Indische ondersteuningsfonds gezonden.

— Te Yarmouth is l. l. Zondag eene Sardinische brik van 400 ton en geladen met steenkolen, welke gereed lag om uit te zeilen, in brand geraakt. Alle pogingen om de vlammen te blusschen zijn te vergeefs geweest en het vaartuig is tot aan het water afgebrand. De kapitein en de equipage zijn gered.

— Volgens officiële berigten heeft lord Campbell, na een bloedigen strijd van zes dagen, op den 21sten November Lucknow ontzet. De vrouwen, kinderen en verwonden zijn naar Cawnpore verwijderd en aldaar gelukkig aangekomen. Het leger van Campbell telt thans 22,000 man en is sterk genoeg om geheel Oude binnen eenige maanden tot onderwerping te brengen. De bevelhebber Stewart heeft Nusseerabad ontzet en de opstandelingen van Efriahibpore geslagen; ook die van Rohilcund zijn verstrooid. Er komen dagelijks talrijke troepen uit Europa aan. (*Reeds gisteren in een gedeelte onzer oplaag als telegraaph gemeld.*)

Duitschland.

WEENEN, 21 Dec. In onze financiële kringen is men nog niet geheel onbezorgd omtrent het huis Merck te Hamburg, in weerwil van de 5½ millioenen mark banko, die het ter ondersteuning heeft ontvangen. Men gelooft namelijk, dat het daarmede nog niet op afdoende wijze is geholpen.

— De winkeliers klagen nog steeds over den weinigen aftrek hunner goederen. Het groote publiek bepaalt zich bij zijne inkoopen, ten gevolge der geldverlegenheid, slechts tot het hoog noodzakelijke, terwijl het er thans niet aan denkt om zich iets, wat slechts naar weelde zweemt, aan te schaffen.

— Het bevestigt zich, dat het Engelsche kabinet de grootste opmerkzaamheid wijdt aan de Duitsch-Deensche kwestie. Er zijn te dien aanzien reeds mededeelingen aan ons hof en dat te Berlijn ontvangen, die veel genoegen hebben gegeven. Het voorstel van lord Palmerston, om Sleeswijk naar zijne taal-grenzen te verdeelen, draagt, wel is waar, de goedkeuring der Duitsche mogendheden weg, doch zal men hierbij menige moeijelijkheid hebben te overwinnen, daar zoowel Frankrijk als Rusland zich reeds vóór twee jaren tegen dit denkbeeld hebben verklaard. Van alle kanten wordt het daarentegen bevestigd, dat men te Kopenhagen eene verandering in de tot dusverre aldaar gevolgde staatkunde waarneemt, die welligt tot eene minnelijke schikking zal kunnen leiden.

BERLIJN, 22 Dec. Onderscheidene dagbladen deelen nadere bijzonderheden mede omtrent de Russische nota betrekkelijk de Duitsch-Deensche kwestie, waaruit blijkt, dat Duitschland ten deze op Ruslands ondersteuning kan rekenen.

— Prins Friedrich Wilhelm zal den 21sten Jan. van hier naar Londen vertrekken. De uitnoodigingen van koningin Victoria voor de koninklijke familie en den nieuwen hofstaat van het hooge paar zijn reeds ontvangen.

— Onze gezant aan het Spaansche hof, graaf v. Galen, is naar Munster vertrokken.

— Het bevestigt zich, dat baron v. Brunnow van hier teruggeroepen en tot Russisch gezant te Londen benoemd is. Men ziet hierin een vriendschaps-bewijs van Rusland jegens Engeland.

— De opening der tol-conferentie te Weenen is tot 4 Jan. verdaagd.

— Men verneemt uit goede bron, dat de Fransche regering te Kopenhagen alles in het werk stelt, op het Deensche kabinet tot inschikkelijkheid te bewegen.

— Het *Journal des Débats* bevat sedert eenigen tijd artikelen over Pruissen en de verhouding der partijen tot de groote hangende kwestie. Deze opstellen hebben hier veel misnoegen verwekt.

— Uit Hamburg worden weder vier firma's gemeld, die zich onder administratie hebben begeven. Daaronder bevindt zich die van L. F. Mathias, hoofd-agent van de Belgische, Rijnsche, Fransche en Beijersche spoorwegen.

— Uit Petersburg wordt gemeld, dat den 13den Nov. 3000 Circassiërs onder aanvoering van dertien Naibs geheel werden verslagen. Gansch Ssalatawia werd ontruimd en alle dorpen in brand gestoken. De Russische troepen betrekken de winterkwartieren. (*Reeds gisteren per telegraaph gemeld.*)

HAMBURG, 23 Dec. De Deensche rijksdag is gisteren gesloten. De staatsraad zal den 10den Januarij bijeenkomen. De aanvragen om ontslag blijven aanhouden. Er worden vele Zweedsche, Noorweegsche en Deensche faillissementen gemeld.

Belgie.

BRUSSEL, 23 Dec. Bij het wets-ontwerp van den minister van oorlog wordt de sterkte des legers op 80,000 en de aanstaande ligting op 10,000 man gesteld. De overige ministers hebben credietwetten gevraagd.

— De hertog van Braband heeft gisteren namiddag het atelier van den heer Guillaume Geefs bezocht, om het kolossale standbeeld des konings te bezigtigen, dat door dien talentvollen kunstenaar vervaardigd is, om geplaatst te worden op de kolom, voor het congres in de rue Royale. Het standbeeld, bestemd om van zeer grooten afstand gezien te worden, heeft eene lengte van omstreeks vijf Ned. ellen, en is een welgelukt kunstwerk, waaraan niet alleen de genoemde prins, maar ook de voornaamste kunstenaars, welke het hebben bezigtigd, den grootsten lof hebben gegeven.

— De sterfte te Luik is thans veel grooter dan op andere tijdstippen van het jaar, ten gevolge van catarrhale ongesteldheden en griep, vergezeld van borstaandoeningen. In twee dagen onder anderen heeft men vier plotselinge sterfgevallen bij personen uit de burgerklasse waargenomen.

(*Particuliere Correspondentie.*)

BRUSSEL, 22 Dec. De eerste week der zitting is zonder bijzonder incident verloopen. De kamer heeft zich tot hiertoe uitsluitend met hare inwendige constitutie bezig gehouden; eerst heeft zij de geloofsbrieven der leden onderzocht, welke allen toegelaten zijn; voorts is, in weerwil van den tegenstand der clericale partij bij eenigen van de beoogde leden, het bureau gevormd zoo als door u opgegeven is.

De benoeming van den heer Verhaegen tot voorzitter heeft veel geschreeuw van de zijde der clericale partij doen opgaan. Die bladen heffen bittere klaagtoonen aan, dat de meerderheid hare keuze hebbe gevestigd op een naam, die eene zoo groote beteekenis heeft, maar die dagbladen vergeten, dat hunne eigene vrienden gestemd hebben voor den heer de Theux, en dus voor het hoofd der overdreven aanhangers van den schutsmuurgang, een man, die in de maand Mei van dit jaar heeft verklaard, dat men de wet op de liefdadigheid tot elken prijs, zelfs met behulp van het kanon door stemming moest doen goedkeuren. Ter zelfder tijd hielden de clericale dagbladen zich, als geloofden zij, dat de heer Verhaegen zich eenzijdig en onregtvaardig zal toonen ten aanzien van de minderheid; doch ook hier geven zij bewijs van een slecht geheugen. Immers het is niet de eerste maal, dat die vertegenwoordiger van Brussel den voorzitterstoel bekleedt; van 1847 tot 1852 heeft hij die betrekking op gelukkige wijze vervuld en, gelijk allen erkennen, zoo veel regtschapenheid aan den dag gelegd, dat de clericale partij hem in 1849, als blijk van hoogachting, een banket bij inschrijving aanbood; en het was zelfs de heer Dumortier, die deze inschrijving tot stand bragt.

De ultramontaansche pers volgt eene tamelijk valschaardige gedragslijn, om het liberale ministerie te belemmeren, door het kabinet het voornemen aan te dichten tot het omverwerpen van al de staatswetten, waaromtrent in de eigene gelederen van zijne partij verschil van gevoelen bestaat. Men begrijpt zeer goed, dat al die inblazingen geen ander doel hebben, dan de liberale partij te verdeelen. Zoo heeft men het gerucht verspreid, dat het kabinet een wets-ontwerp zou indienen om de plaatselijke belastingen of accijnsen af te schaffen, en die door andere belastingen te vervangen. Indien men het toch vrij algemeen eens is omtrent de bezwaren, welke aan de tegenwoordige accijnsen verbonden zijn, zoo is men het verstrekt niet eens ten aanzien van het vervangen der aanzienlijke hulpbronnen, welke daaruit voor de gemeenten voortvloeijen. Ik meen te weten, dat de minister van financien te dien aanzien nog geen besluit heeft genomen, en inderdaad kan men ook niet verlangen, dat hij reeds binnen eene maand na zijne komst in het kabinet, een vraagstuk zou hebben opgelost, op hetwelk al zijne voorgangers te vergeefs hebben gepoogd een antwoord te vinden. Hij zal reeds moeite genoeg hebben om de behoeften van den staat met de bestaande belastingen te voldoen, zonder te kunnen denken aan het afschaffen van eene enkele bron van inkomsten. Inderdaad bedraagt het deficit voor 1857 niet minder dan 9,500,000 fr. Voor al de dienstjaren sedert 1830 bedraagt het algemeene deficit 28,000,000

Grand Théâtre des Variétés.

§§ Bij het geven van een kort overzigt der dramatische voorstellingen van den heer Carl Devrient, welke men door den ijver des heeren van Lier hier te stad heeft kunnen bijwonen, willen wij eenige oogenblikken bij zijne eerste voorstelling blijven stilstaan.

Deze was zeer belangrijk om het stuk, dat daartoe gekozen was. Brachvogels *Narziss*, waarin *Hamlet* menigmaal den schrijver voor den geest heeft gespeeld, levert, behalve het moeijelijke der rol, vele belangrijke punten op. Het stuk speelt namelijk tijdens het leven van Lodewijk XV; derhalve in een tijd, toen de weelderige hoffeesten gevoed werden met het merg, dat het volk afgezogen werd; toen het vorstelijke bed bezoedeld werd door eene boelinnen, welke uit adel- en mindere klassen werden gekozen; terwijl er gevorderd werd, dat men zich gereed zou achten, dat de zuster, dochter of vrouw zulke eer wedervoer. Men bevindt zich in een tijd, toen het geschopte, uitgemergelde en bespotte volk factisch tot den slavenstaat was vervallen, toen het, bij het kreunen der wereldsmart, nu en dan, onder onmagtig rammelen aan de keten, bewijs gaf, dat zijn gevoel verbitterd was door de geleden pijn in het slijk, waarin het zich zoo lang had rondgewenteld, doch soms ook gloeide het van verontwaardiging. Dan begroette het alles met spot, in kondigde zoo de naderende paroxismen aan van eene crisis, die de wereld in haar voegen deed schudden. In Narziss Rameau heeft de schrijver het volk dier aan eene schier ongeneeslijke krankte wegkwijnende eeuw voorgesteld. Half zinneloos, worden zijne denkbeelden doorsult en gekleurd door iets giftigs in de aanschouwing der wereld, die alles vermengt met cynisme en geest, met verachting der wereld en zielverheffing. Narziss is tot dien toestand gebragt, doordien zijne zielsbeminde vrouw hem ontnomen is. Zonder dat hij het echter weet, doet zij in, langs onderscheidene trappen, tot een standpunt geklommen, waarop zij, verrijkt door de bij afgestorte schatten en versierd met den titel van markiezin, niet alleen den even [illegible] Lodewijk XV, maar [illegible] Frankrijk en de grootsten van zijne groote beheerscht. Narziss, de speelbal der fashionable wereld, de arme man, wordt door een toeval geschikt goedgeheld, tot het werktuig gebezigd te worden, om de markiezin van hare hoogte te doen nederstorten. De toeleg gelukt, en de markiezin valt en sterft onder dien schok; maar ook het sterft Narziss, bij de herkenning van het slagtoffer in sterft evenzeer.

De rol van *Narziss* is derhalve hoogst moeijelijk, en wij moeten den kunstenaar huldigen, door volmondig te erkennen, dat hij die vele moeijelijkheden met glans bekampt en het karakter van Narziss tot het einde op zeer treffelijke wijze vervuld heeft. Onder anderen is regt meesterlijk van hem te noemen: zijn spel, waar hij verschijnt te midden van een gezelschap bij den baron Holbach, dat uit voorname hovelingen en eenige encyclopedisten bestaat; voorts de gesprekken met Doris Quinault, tooneelspeelster en voorlezeres der koningin. Bovenal was uitstekend zijne alleenspraak, waar hij een Chineesch pagodebeeld (of dusgenaamden schuddebol) aanspreekt en zich door het knikkebollen van dat beeld antwoord op zijne vragen doet geven; verder zijne toespraak aan den sterrenhemel, waaruit hem de eindelooze grootheid en magt des Scheppers toelachten, die zijne ziel uit haren verstijfden toestand bevrijden en zich tot haren Maker doen verheffen. Schoon ook was het laatste tooneel, waar, na de herkenning, de markiezin nederstort met de prophetische woorden: »*nach mir Sündfluth,*" en hij, tot ziener geworden, de ijselijkheden der omwenteling voorspelt.

Vergeten wij hier in 't voorbijgaan niet te vermelden, dat hij op uitstekende wijze daarbij ondersteund is geworden door Frl. Mecklenburg (markiezin van Pompadour), Frl. Lehmann, (Doris Quinault) en Fr. Frey (Maria Leckzinska); de heer Selar was geen hertog van Choiseul, eerste minister, er was te weinig waardigheid in.

Een ander stuk, waarin hij zich zeer tot zijn voordeel heeft vertoond, was Laubes *Essex*, waarin hij, de titelrol vervullende, den heerschzuchtigen staatsman voorstelde, die, door Elizabeths gunst verblind, in den hem geschonken opperveldheerstaf, schier den scepter van Engeland meent te bezitten, zoodat hij het eindelijk waagt, zijne koningin te braveren, tot dat hij, door de hem vijandige en benijdende ministers, op den Tower en daarna onder des beulen bijl gebragt wordt. Even voortreffelijk echter vertoonde hij ook den vurig minnenden echtgenoot, die allen glans en rang vaarwel wil zeggen, om met de hem in het geheim aangehuwde gravin Rutland, naar zijne goederen in Hertfordshire te wijken, en daar, afgezonderd, met zijne aangebedene een idyllisch leven te leiden. Die rol van Essex is tot in het oogenblik van zijn ter dood gaan in al de verschillende phasen, keurig door hem opgevat en uitgevoerd, terwijl zijn rijk en afgewisseld costuum hoogen lof verdient, omdat het altijd juist was, ofschoon wij wel hadden gewild, dat hij, in groot costuum voor de koningin verschijnende, niet alleen den blaauwen *sautoir* van St. George, maar ook den kousenband zou hebben gedragen; ook in dit stuk stonden de beide dames Mecklenburg en Lehmann (Elisabeth en Rutland, hem voortreffelijk ter zijde.

Eene andere zijner gastvoorstellingen bestond in markies Posa, in Schillers *Don Carlos*; daarin oogstte hij van velen minder bijval. Doch wij vonden ook deze rol, behalve eenige te groote traagheid, in dictie goed, zoowel als dit het geval was met don Carlos (de heer Stoppenhagen), Filips (de heer Frey), Alba (de heer Neuber), Domingo (de heer v. Knaak), wier beider trekken zeer juist bij hunne rollen pasten, benevens de koningin, (Frl. Mecklenburg), prinses Eboli (Frl. Lehmann) en de camerera mayor (Fr. Frey); dat dit stuk bij vertooning echter niet den bijval oogst, welken het onder het lezen wint, zoeken wij, behalve in het, ja onmisbare, doch schromelijke kappen, maar vooral in het karakter van Filips, zoo als dat door den dichter geschetst is, die Alba toeroept: *Sie sind ein Held, schützen Sie mich vor diesem Priester*, die den dood van den edelen Posa beklaagt. Dit toch is geheel anders, dan wij Filips hebben leeren aanzien en kennen. Van daar, dat wij ons nooit met eene andere opvatting kunnen of willen vereenigen. Uit diezelfde oorzaak zal Göthes *Egmont*, in weerwil van de vele schoonheden, hier te lande op het tooneel nooit bevallen. Deze aanmerking maken wij ter loops.

In koning Lear, eene rol, welke met die van Macbeth, Iphigenie (in *Andromaque*) en Phèdre tot diegene behoort, welker vervulling schier bovenmenschelijke krachten en talenten vordert, heeft hij zich in de meeste momenten op de hoogte van die rol getoond. Onder de uitzonderingen tellen wij de uitdrukking en houding van den krankzinnigen vorst bij de woorden »*Jeder Zoll ein König.*" Over het algemeen was het klimmen van den waanzin keurig. Welligt echter is, onzes inziens, hem naar de kroon gestreefd. Door de onafgebroken voortreffelijke wijze, waarop de hoogstmoeijelijke rol van den hofnar, door den heer Reichenbach, met zijn erkend talent, is vervuld.

In *ein Arzt*, waarin de heer Neuber, als geneesheer, die voor den goede en den ongelukkige tijd en zorg veil heeft, maar den ongevoeligen, ingebeelden rijke met eene soort *brusquerie* behandelt, Frl. Lehmann, als jufvrouw Laroche en Fr. Frey, als opgeblazen vrouw der wereld, hunne rollen voortreffelijk hebben vervuld, en door hem het met huid en haar gepersonnifieerd beeld van het *spleen* wordt voorgesteld in het karakter van een Engelschman, die zich klokke twaalf van het leven wil berooven, is door den heer Devrient meesterlijk gespeeld. Minder was dit het geval in het vooraf vertoonde stuk *Sie ist wahnsinnig*, hier te lande genoeg bekend. Daarin werden de rollen van lady Harley en Jenny, zoowel als van den goedhartigen doctor door den heer Bordasch, en van den losbandigen neef door den heer Stoppenhagen met veel talent vervuld. Wie het kan, herinnere zich hier het schoone spel van den heer R. Engelman. Doch ook zonder dat zal men moeten toegeven, dat de heer Devrient, als sir Bernard Harley, de krankzinnigheid niet genoeg bestudeerd had. Ook behalve de oogenblikken, waarop die zielsziekte uitbarst, behoort hij, hoewel in minder sterke mate, in de verstoordheid der trekken, in het strakke en verwilderde der blikken, voor het naauwlettend oog de sporen te vertoonen van de verstoring der normale werking van zijne geestvermogens. De heer Devrient heeft ook in zijne mimiek niet genoeg doen uitkomen de omstandigheid, dat, even als de blinden, de maniaken — die verstandelijk verblinden — nimmer de oogen rigten op degenen, die tot hen spreken en hen aanzien.

Zijne laatste voorstelling was die van Scribes *das Glass Wasser*, waarin Devrient de rol van den burggraaf Bolingbroke speelde. Wat de opvatting betreft, kunnen wij niet zeggen *last not least* (de laatste maar niet de minste), want, naar ons gevoelen, was dit wel degelijk het geval. Zijne opvatting en spel waren meer dan die van den nieuwbakken hoveling, door eene luim van de fortuin uit mindere standen te midden van het hof geworpen, wiens nog niet geacclimateerde manieren in strijd waren met standpunt en omgeving, en nog de aardsmetten vertoonden; wiens opgeblazenheid in evenredigheid was met de snelle vaart eener duizelende verheffing, gelijk de korenaar grooter bogten maakt, naar gelang de ledige halm langer is. Vooral zijn beschrijvend gebaar, waarmede hij, in het gesprek met de hertogin van Marlborough, door twee opgestoken vingers, het ongewenschte toevoegsel aan den lauwerkrans van haren gemaal toont, was zeer onvoegzaam en gaf blijk van jagt op het wekken van den lach bij een zeker, niet het degelijkst, deel van het publiek.

Dit was de man niet, dien de dichter van de *Essay on man* in de eerste regels van zijn wereldberoemd gedicht toesprak met de woorden:

Awake, my St. John! leave all meaner things
To low ambition and to the pride of kings.

(Volgens Bilderdijks vertaling:
Waak op, mijn Bolingbroke! laat nedrige dingen
Aan trotsche koningen, aan lage hovelingen.)

Dit was niet de bedachtzame hoveling, de bedreven staatsman, door wien de vrede van Utrecht grootendeels tot stand kwam; dit was vooral niet de man van aangenamen omgang, van uiterst innemende en fijne manieren, die eens, bij zijn bezoeken van de opera te Parijs, als eene onwillekeurige hulde aan die manieren en zijn innemend uiterlijk, bij zijn verschijnen, het geheele publiek — voornamen en minderen — deed oprijzen.

Van diegenen, welke hem ter zijde stonden, verdienen met bijzonderen lof te worden vermeld: Koningin Anna, de hertogin van Marlborough en Abigail (de dames Lehmann, Frey en Mejo) benevens Masham (de heer Stoppenhagen.)

Als algemeene aanmerking op zijn spel, moeten wij zeggen, dat hij aan eenige *gespreitzheit* lijdt, dat hij ook menige nuance, door niet altijd gepaste jagt, doet verloren gaan, waarbij onwillekeurig het denkbeeld van jagt op effect ontstaat.

Het blijft altijd echter een zeer uitstekend kunstenaar, wiens kunstproductie alhier wij hebben te danken aan den heer van Lier, die in ijver niet verflaauwt, en, naar wij hebben vernomen, wederom een ander uitstekend talent uit de Duitsche dramatische wereld binnen eenigen tijd hier zal doen optreden.

vas, dat voorloopig gedekt wordt door eene uitgifte van schatkistbiljetten. De begrooting der middelen voor 1858 beloopt frs. 141,510,790, welk cijfer frs. 2,905,800 méér bedraagt dan in 1857.

Een ander voornemen, dat men valschelijk aan het ministerie toeschrijft, is het vereenigen der Brusselsche voorsteden, welke thans onderscheidene gemeenten vormen, met de stad. Immers het is bekend, dat de heer Rogier een tegenstander van zoodanige vereeniging is, en dat hij er, drie jaren geleden, tegen gesproken en gestemd heeft. Op dit tijdstip is eene neiging door de meerderheid der Kamer gedeeld, welke tegen het ontwerp stemde, dat door het toenmalige ministerie met ... ingediend. Door de aandacht op dat vraagstuk te vestigen, hoopt men den heer Ch. de Brouckère, burgemeester, te dwingen, zich vijandig tegenover het ministerie te stellen; want de ultramontanen voeden de hoop, dat de heer de Brouckère zich van zijne staatkundige vrienden zal afscheiden, om zich aan het hoofd te plaatsen van eene nieuwe partij, welke onder den naam van *linker centrum* in de kamer gevormd zou worden. Zij willen derhalve, dat hij dezelfde rol doen spelen, welke door den heer Delehaye in de ontbonden kamer is vervuld, doch ik acht den heer de Brouckère veel te regtschapen en te verstandig, om zich tot dergelijke kuiperijen te leenen. Het voorbeeld van den heer Delehaye is overigens niet geschikt om iemand tot aanloksel te dienen.

De gemeenteraad van Bergen, die vroegtijdig voordeel heeft willen doen met de zwangerschap der hertogin van Braband, heeft besloten, den koning te verzoeken om het kind dier vorstin, indien het een zoon zij, den titel te verleenen van graaf van Henegouwen. Dat noem ik geen tijd verliezen!

De kunstenaars zijn verwonderd over de traagheid in het uitdeelen der belooningen voor de tentoonstelling, welke reeds op 1 Nov. is gesloten. Maar, gelijk ik u reeds heb gezegd, het gouvernement vreest dat, indien men de medailles in het openbaar uitdeelt, er dan manifestatiën tegen de besluiten van de jury zullen worden gedaan, en men schijnt besloten te hebben, de belooningen, tegen de vaste gewoonte, aan elken der bekroonden aan huis te zenden.

AMERIKA.

WASHINGTON, 9 Dec. Gisteren is de 35ste zitting van het congres geopend, welke zoo kalm afliep als de vorige onrustig was. De democratische voorzitter heeft de bepaalde meerderheid. De begrooting voor het dienstjaar 1858/59, die het congres zal worden voorgesteld, bedraagt ongeveer 75,000,000. In de zitting van gisteren kwam de (reeds door ons medegedeelde) jaarlijksche boodschap in. Dat eerste manifest van Buchanan is tamelijk uitgebreid, hoewel belangrijk en helder. Walker, de gouverneur van Kansas, is afgezet. Mr. Douglas heeft de nederlaag in den senaat geleden.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, 24 December.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER.

Zitting van Woensdag, 23 December.

Voorzitter, de heer Mr. J. A. PHILIPSE.

De zitting wordt ten ruim 11 ure geopend.

De VOORZITTER deelt mede, dat ingekomen zijn adressen van de heeren: J. Visser, adj. commies bij het Ministerie van Buitenlandsche Zaken; Jhr. A. Schimmelpenninck van der Oije, advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden; Mr. D. D. Hannes van Nydrecht, advocaat en secretaris van de gemeente Harderwijk; en Mr. J. C. Gleichmann, advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, waarbij die heeren zich tot de Kamer hebben gewend, om in aanmerking te komen bij de vervulling der betrekking van commies-griffier bij die Kamer. (Men weet, dat de heer van der Heim, thans commies-griffier, benoemd is tot inspecteur voor het onderwijs in Zuid-Holland, en dat men verwacht, dat hij zijne tegenwoordige betrekking zal nederleggen). De Kamer heeft besloten, die adressen in aanmerking te zullen nemen, zoodra bekend zal zijn, dat eene vacature zal zijn ontstaan.

Ook is ingekomen een adres van de kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch, houdende ondersteuning van het adres der heeren Renchlin en Co. en Sloet, tot concessie, aanleg en exploitatie van zuidelijke spoorwegen in Nederland.

Aan de orde is de beraadslaging over de beide wets-ontwerpen tot verdere regeling van het muntwezen in Nederl. Indië en tot nadere aanwijzing van middelen daartoe.

ONTWERP LITT. A. — De heer SASSEN herinnert, hoe hij bij een vorig wets-ontwerp tot regeling van het muntwezen in N. I. zich verklaard had tegen de wijze, waarop zulks was geschied; hoe hij had bestreden de inwisseling der recepissen *à pari*, en betwijfeld had, of de middelen die men aanvroeg wel voldoende zouden zijn. Hij acht zich niet geregtigd zijne hulp te leenen tot het improductief maken van eene aanmerkelijke som, terwijl een ander minder schadelijk middel, het in omloop brengen van een matig bedrag van muntpapier van regeringswege, voorhanden was.

De heer VAN RIJCKEVORSEL zal gaarne medewerken, om zoo spoedig mogelijk te helpen opheffen den onwettigen toestand, waarin de omloop der recepissen in Indië zich thans bevindt. Spr. treedt evenwel in eene uitvoerige beschouwing omtrent het nut van een matig bedrag muntpapier in Indië in omloop te brengen. Daartoe stelde hij voor, hier te lande een muntpapier te creëren, uitsluitend ten behoeve van Indië, tot een bedrag b. v. van 10 millioen, waarvan spr. de nadere bestemming ontwikkelt.

De heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN zal zijne stem aan het ontwerp onthouden, omdat de wisseling van denkbeelden, die bij de Reg. omtrent deze geheele zaak bestaat, hem geen vertrouwen kan inboezemen. Spr. motiveert deze bewering uit het stelsel der recepissen en het gebruik met de duitenplaatsjes. Eindelijk is hij, gelijk de twee vorige sprs., overtuigd, dat in een land als Indië, waar goud geen wettig betaalmiddel is, eene matige papier-circulatie noodig is.

De MIN. V. KOLONIËN antwoordt, dat van de wet van 1854 uitvoering zou worden gegeven; hij erkende, dat de uitvoering dier wet aan bezwaren onderhevig was, doch hij achtte zich verpligt, die bezwaren zoo veel mogelijk uit den weg te ruimen. Tegen het plan van den heer Rijckevorsel had hij echter eenige bezwaren, die door hem worden ontwikkeld.

De heer VAN RIJCKEVORSEL zegt en bewijst, dat een der bezwaren slechts hersenschimmig is.

Nadat de heer SASSEN nog nader op zijne bezwaren had aangedrongen, en de MIN. VAN KOL. daarop gerepliceerd had, werd het ontwerp A aangenomen met 26 tegen 5 stemmen. Tegen stemden de heeren Sassen, v. Nispen v. Pannerden, v. Eysinga, v. Voorthuijsen en v. Swinderen.

ONTWERP LITT. B. — De heer COST JORDENS vraagt, of de Min. van Kol. wel genoeg let op het verschil van de koperprijzen tusschen 1854 en thans. Hij vraagt derhalve, of de Min., daar er 2 millioen te vragen, niet meer vordert dan hij heeft, dan wel, of die aanvrage slechts een maatregel van voorzigtigheid is.

De MIN. V. KOLONIËN beantwoordt deze cijfers aan, dat de prijs van het koper aan groote wisselvalligheid onderhevig zijn. Het zou dus onvoorzigtig zijn, om berekeningen te maken naar den maatstaf van den marktprijs van dien dag. Overigens was de tegenwoordige prijs wel ... lager dan de ... werd gerekend.

Daarna werd het ontwerp litt. B aangenomen met 25 tegen 6 stemmen. Tegen stemden de heeren Cost Jordens, Sassen, van Nispen v. Pannerden, v. Eysinga, v. Voorthuijsen en v. Swinderen.

Thans zijn aan de orde de begrootingswetten voor het jaar 1858. De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De heer V. NISPEN V. PANNERDEN behandelt drie punten: 1°. de steeds toenemende vermeerdering van uitgaven; 2°. de wachtgelden; 3°. de verhooging der bezoldiging der ambtenaren.

De heer VAN MEEUWEN drong aan op de afschaffing der wetten van Franschen oorsprong, en herhaalde hetgeen te dien aanzien reeds in de gewisselde stukken stond opgeteekend.

De MIN. VAN FIN. wilde de cijfers, door den heer v. Nispen aangevoerd, niet wederleggen, daar al deze berekeningen reeds door hem waren wederlegd in zijne mem. v. beantw. tot het wets-ontw. van de gemeentewet.

Daarna werd de algemeene beraadsl. gesloten, en de hoofdstukken I (huis des konings), en II (Hooge collegiën van Staat en Kabinet des Konings) zonder discussie met algemeene (31) stemmen aangenomen.

Aan de orde is de beraadslaging over hoofdstuk III (Buitenlandsche zaken).

De heer REGOUT bragt de aftapping van het water uit de Maas door Belgie ter sprake; betoogt dat de Min., gedurende de zes laatste weken, aan die zaak niets meer had gedaan; dat de ingenieur van den waterstaat moedwillig het water, dat van Luik afkomt, had afgelaten, en dat hij door zijne instructiën meer stelde in de fraaije beloften, die de Min. in zijne mem. van beantw. had gegeven. Ten slotte verzocht hij, dat de verdere behandeling dezer zaak in comité-generaal zou geschieden.

Nadat over dit voorstel eene kleine wisseling van gedachte had plaats gegrepen tusschen de heeren v. d. Lek de Clercq, v. Nispen en den Voorzitter, werd de openbare vergadering in comité generaal veranderd.

Dit comité duurde ongeveer twee uren. Bij de hervatting der openbare vergadering werden de discussiën over hoofdstuk III voortgezet.

De heer VAN BEECK VOLLENHOVEN wijst er op, hoe onze scheepvaart in de Middellandsche zee ... werd gevoed door den overvoer van suiker. Dit gaf hem aanleiding, om bij de Regering ten sterkste aan te dringen, om met kracht voort te zetten de onderhandelingen over de uitvoering van het met Napels gesloten tractaat. Tevens maakte hij opmerkzaam op het nut der mogelijkheid, om de diplomatieke missie te Rome te vereenigen met die van Napels. Het belang van eenen handel vorderde dringend een diplomatiek agent in Napels, daar een consulaire agent ... niet bij magte was, om dat belang naar eisch voor te staan.

De heer V. NISPEN V. PANNERDEN bespreekt in de eerste plaats den bouw van de brug te Keulen. Hij meende, dat wij, krachtens de traktaten, het regt hadden te vorderen, dat de brug zoo hoog werd gebouwd, dat de groote schepen er onder door konden. In de tweede plaats was hij met betrekking tot den spoorweg van Rheine, van oordeel, dat ten deze de goede weg niet was gevolgd. Spr. hoopte dat de Regering zich den gegunden tijd zou te nutte maken, om met Hannover alleen te onderhandelen en eene aansluiting met dat land te bewerkstelligen.

De MIN. VAN BUITENL. ZAKEN beaamde geheel hetgeen de heer van Vollenhoven had gezegd, met betrekking tot ons regt, om van Napels te vorderen dezelfde voorregten voor onze suikers, als door dat land aan Spanje was toegekend. Dat was dan ook het standpunt, hetwelk bij de onderhandelingen over die zaak was aangenomen. De Min. maakte tevens geene zwarigheid om te zeggen, dat het punt om een gezant in Napels aan te stellen in ernstige overweging was, en ofschoon die zaak nog niet tot beslissing was gekomen, meende de Min. reeds nu voorloopig te mogen zeggen, dat eene vereeniging der missie met die van Rome zeer mogelijk was.

Wat den bouw van de brug te Keulen betrof, het was eene zaak, die door hem met de meeste belangstelling werd behandeld, gezamenlijk met de Min. van Binnenl. Zaken en Financiën. Ditzelfde was ook het geval met den spoorweg van Rheine.

Alvorens te eindigen, wenscht de Min. den heer Regout in het openbaar te beantwoorden, hetgeen deze in het openbaar betrekkelijk de aftappings-kwestie had gezegd. De ingenieur van den waterstaat had niet moedwillig het water, dat uit Luik afkomt, afgelaten, maar geheel naar zijne instructien gehandeld, die sedert jaren dagteekenen.

De VOORZITTER stelt alsnu voor, de verdere beraadslaging te verdagen tot morgen ochtend ten 11 ure.

De heer CREMERS stelt daarentegen voor, de beraadslagingen heden in eene avondzitting voort te zetten.

De heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN wenschte morgen ten 10 ure te beginnen, waarop de VOORZITTER aanmerkte, dat hij belet was om vóór 11 uur in de vergadering tegenwoordig te zijn. Het voorstel van den heer Cremers werd daarna met 21 tegen 10 stemmen aangenomen.

Voor stemden de heeren v. d. Lek de Clercq, Blankenheim, v. Swinderen, Regout, Loopuijt, Tonckens, Borski, 't Hooft van Benthuizen, v. Rijckevorsel, Paspoort v. Grijpskerke, Insinger, d'Ablaing v. Giessenburg, Sassen, v. Ysselt, Cremers, v. Meeuwen, Bosch van Drakesteijn, Sassen, v. Weel, Eysinga, v. Voorthuizen en de Voorzitter.

Diensvolgens wordt de vergadering verdaagd tot heden avond ten 8 ure.

Het *Staatsblad* N°. 125 bevat de wet van den 12den Dec. 1857, tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren, over het jaar 1858.

Het *Staatsblad* N°. 126, bevat de wet van den 12den Dec. 1857, tot wijziging van het IIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1856.

Het *Staatsblad* N°. 127, bevat de wet van den 12den December 1857, tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX B der staatsbegrooting voor 1856.

Heden wordt van regeringswege ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staatscourant* van 29 Junij 1852, verzonden eene bekendmaking van het ministerie van financiën in Hannover, nopens de oprigting van een vrij entrepôt te Harburg.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul voor de Ionische eilanden, zijn aldaar bij eene verordening van 24 Julij jl., de invoerregten afgeschaft op de volgende materialen, gebezigd tot den bouw en de reparatie van schepen, namelijk: 1. op hout, uitsluitend dienende tot die doeleinden; 2. op ankers en kettingen, alsmede kabels van hennep; 3. op geteerd touwwerk, zoowel ligt als zwaar; 4. op pik, teer en werk.

Wanneer deze artikelen van de Ionische eilanden worden uitgevoerd, worden zij onderworpen aan een regt ad valorem van 10 pCt., bijaldien zij geladen zijn in Ionische schepen of schepen die de voorregten der Ionische genietende, en 12 pCt. aan boord van andere schepen.

Z. M. heeft, met ingang van 1 Jan. 1858, tot schoolopzieners benoemd: in Noord-Braband (13 districten) de heeren: Dr. C. R. Hermans, te 's Hertogenbosch; Mr. J. N. G. Sassen, te 's Hertogenbosch; H. E. Verschoor, te Sleeuwijk; J. Dijkhoff, te Lithoijen; Dr. F. B. Trosée, te Boxmeer; Dr. J. A. Boerkamp, te Grave; Mr. P. van den Heuvel, te Eindhoven; Mr. P. F. A. Smits, te Eindhoven; Mr. J. P. van Blarkom, te Eindhoven; C. W. Oomen, te Ginneken; A. van der Poest Clement, te Zevenbergen; Mr. J. J. Loke, te Breda; J. J. Sandeling, te Roozendaal. In Gelderland: (10 districten) de heeren B. F. baron van Verschuer, te Arnhem; Dr. F. G. B. van Bleeck van Rijsewijk, te Harderwijk; Dr. W. G. Brill, te Zutphen; Dr. A. Brants, te Groenlo; Dr. L. Lasonder, te Groenlo; C. A. J. baron van Hugenpoth tot Bergh; Dr. P. H. Tydeman, te Tiel; Mr. W. van de Poll, te Tiel; G. J. Kolfschoten, te Wamel; Dr. J. J. Kreenen, te Nijmegen. In Zuid-Holland: (10 districten) de heeren Jhr. Mr. J. de Witte van Citters, te 's Gravenhage; Dr. G. van Wieringhen Borski, te Delft; A. C. Oudemans, te Leiden; Mr. G. de Sainte Seldon; Mr. J. B. L. Wenthold, te Rotterdam; S. Gille Herings, te Schiedam; Dr. C. Burger, te Gouda; A. Vogelsang, te Heinenoord; Dr. P. Bosscha, te Gorinchem; B. Boers, te Middelharnis. In Noord-Holland: (12 districten) de heeren Mr. A. J. B. Stoffels, te Amsterdam; Dr. D. J. Veegens, te Amsterdam; Dr. E. H. von Baumhauer, te Amsterdam; Mr. J. Schooneveld P.Jz., te Amsterdam; G. H. Geerligs, te Haarlem; M. Luijmes, te Alkmaar; J. Schoon, te den Helder; C. Gerdenier, te Medemblik; Mr. W. Bok, te Texel; Mr. J. G. A. Faber, te Hoorn; R. Oldeman, te Wormerveer; Dr. J. Roos, te Zaandam. In Zeeland: (6 distr.) de heeren Mr. Ch. W. E. Vaillant, te Middelburg; Dr. P. J. Andreae, te Zierikzee; Mr. J. van der Feen, te Tholen; Mr. J. H. de Laat de Kanter, te Goes; Dr. H. A. Callenfels, te Oostburg; Mr. F. van Deinse, te Hulst. In Utrecht: (5 districten) Mr. W. J. van Hoijtema, te Utrecht; Jhr. Mr. P. A. M. van Oosthuijse van Rijsenvorsel van Rijsenburg, te Utrecht; Mr. A. J. W. Farnombe Sanders, te Utrecht; Dr. G. Leignes Bakhoven, te Utrecht; Jhr. Mr. J. G. Bosch van Drakestein, te Utrecht. In Friesland (9 districten) Mr. C. Sleeswijk Vening, te Leeuwarden; Dr. Ch. J. de Lussanet de la Sablonière, te Harlingen; M. Pruim, te Dockum; Mr. J. H. Beucker Andreae, te Leeuwarden; Mr. J. I. Schotborgh Simon, te Heerenveen; Jhr. Mr. F. H. van Beyma thoe Kingma, te Heerenveen; Mr. L. van de Woestijne Veerman, te Langweer; Mr. H. U. Huguenin, te Sneek; Mr. K. Banga, te Harlingen. In Overijssel (7 districten) Mr. B. J. B. van Sonsbeeck, te Zwolle; Mr. J. Ch. Bijsterbos, te Kampen; Dr. D. Bierens de Haan, te Deventer; T. de Voogt, te Oldenzaal; Mr. B. G. ten Pol, te Almelo; Mr. A. van Naamen van Eemnes, te Zwolle; Mr. J. Cornelissen, te Steenwijk. In Groningen: (7 districten) Jhr. Mr. H. J. Trip, te Groningen; Dr. W. Hecker, te Groningen; Dr. P. Hofstede de Groot, te Groningen; Mr. A. van Loon, te Appingedam; R. Brugsma te Groningen; Dr. W. Dieters Jz., te Appingedam; J. Fennema, te Winschoten. In Drenthe: (5 districten) de heeren Mr. J. W. F. Swaters van Schaumburg, te Assen; Mr. P. van der Veen, te Smilde; Mr. J. D. Dibbits, te Borger; J. van der Veen, te Hoogeveen; Dr. P. Hofstede Crull, te Meppel. In Limburg: (8 districten) de heeren Mr. A. Gordon, te Maastricht; Dr. F. de van den Ven, te Bunde; J. J. Jaegers, te Heerlen; Jhr. Mr. E. W. A. Kerens van Wolfrath, te Maastricht; Mr. A. J. J. H. Thissen, te Roermond; L. F. H. Beerenbroek, te Roermond; Dr. J. P. H. van de Loo, te Venlo; J. P. Sengers, te Bergen.

Voorts heeft Z. M. aan de voorzitters, secretarissen en honoraire leden der provinc. commissiën van onderwijs, en aan de plaatselijke schoolcommissiën en commissiën van plaatselijk schooltoevoorzigt, ingevolge art. 73 der voorschreven wet, met het einde dezes jaars ontbonden, zoomede aan de districts-schoolopzieners, die ingevolge ... op dat tijdstip aftreden, Zijnen dank betuigd voor de goede diensten, door hen, de meesten gedurende eene lange reeks van jaren, aan het lager onderwijs en schoolwezen betoond.

Z. M. heeft tot arrondissements-ijker der maten en gewigten benoemd: J. van Druten, te Amsterdam; D. Dobbe, kweekeling der Koninklijke academie te Delft; en H. J. Weenekers, thans opzigter van den waterstaat te Zutphen.

Z. M. heeft met den eersten Januarij aanstaande tot ontvanger der loodgelden te Termunterzijl benoemd de heer L. H. Omkes, aan wien tevens de betrekking van scheepsdiepganger alsdaar is opgedragen.

Z. M. heeft benoemd tot generaal-majoor, den kolonel C. T. van Meurs, hoogstdeszelfs adjud. in buitengewone dienst, thans directeur der 1ste artillerie-directie, belast met de functiën van directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut.

Z. M. heeft benoemd bij het 1e regim. dragonders tot ridmeester van de 3de klasse den 1e luiten. J. F. van Dorp, van het 2de regim. dragonders.

Z. M. heeft den ridmeester der 1e klasse bij het 1e regiment dragonders F. H. L. van Swieten, op grond van art. 42, § 2, lit. e der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 128), op pensioen gesteld, en het bedrag van dat pensioen ingevolge art. 15 van de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 129) bepaald op *f* 784.

(*Vervolg der zitting van den Gemeenteraad van gisteren.*)

Eene voordragt tot vergoeding van 25 cents voor elk in 1858 te velde uitgedragen kind der stads bestedelingen werd goedgekeurd.

Eene voordragt op het veer van Dockum werd aangenomen, na eenige bedenkingen van de heeren Heemskerk, van Heukelom en Cats Bussemaker. De voordragt, betreffende het veer op Kuinre, werd mede ... en ook eene, tot afstand van grond aan den heer Burggraaf.

Alsnu kwam in behandeling de regeling van het toezigt op het lager onderwijs, ten gevolge der nieuwe schoolwet, en waartoe door B. en W. eene voordragt was gedaan.

De Voorz. deelde de geschiedenis van deze voordragt mede. Het is B. en W. voorgekomen, dat het de voorzigtigste weg was een voorloopigen maatregel te nemen, bij ontstentenis der vier inspecteurs, die daarover moesten worden geraadpleegd. B. en W. stelden dus voor, een nieuw reglement op de stads-armenscholen, als ook op de stads-tusschenscholen, beiden op 1 Jan. e. k. in werking te doen treden en binnen drie jaren te herzien. Het gold dus een maatregel van overgang. De commissie van onderzoek zou uit 25 leden bestaan. Later zijn door den heer Keer en andere leden eenige amendementen op de wet der stads-armenscholen ingediend. Den vorigen avond hadden de heeren de Geer, Molster, Heemskerk, Heshuijzen en Jolles een voorstel ingezonden, strekkende dat de raad verklare: 1°. dat de collegiën van toezigt op de stads-armen- en tusschenscholen met 1 Januarij 1858 van regtswege ontbonden zijn, 2°. dat de schoolcommissie uit 40 leden zal bestaan, en 3°. dat B. en W. uitgenoodigd zullen worden eene nadere voordragt te doen tot regeling van het geldelijke beheer der stads-scholen. Voorz. meende dat hier de vraag niet moest gelden of dit wel eene motie van orde is, maar wel het beginsel, en stelde dus het eerst die motie aan de orde, waarover de algemeene beraadslagingen werden geopend.

De heer de Geer lichtte zijn voorstel nader toe.

De heer Jollès voelde zich gedrongen, de zaak, die den raad heden bezig hield, nader toe te lichten, door het verschil tusschen het gevoelen der onderscheidene collegiën van het lager onderwijs, en waarin spr. met het gevoelen zijner mede-curatoren der stads-armenscholen verschilde. Spr. zeide vier punten te zullen behandelen als 1°. de stads armen- en tusschenscholen, 2°. de nieuwe wet op het onderwijs, 3°. de gevolgen dier wet op onze gemeente, en 4°. de voordragt van B. en W.

Omtrent het eerste punt zeide spr., dat hij de collegiën van curatoren met dat gezag en dien invloed, zoo als zij thans bestaan, gaarne zou willen behouden, indien zij slechts met de wet waren overeen te brengen. Spr. wenschte wettige regeling op dit punt, geene accommodatie, geene transactie.

Omtrent het tweede punt voerde spr. aan, dat uit de nieuwe wet blijkt, dat de wetgever geen toezigt op het onderwijs zelf aan die collegiën toekent. Spr. ging daarna de pligten der schoolcommissiën, schoolinspecteuren en schoolopzieners na, en meende dat er niets van het toezigt op het onderwijs voor de collegien van curatoren overbleef. Spr. was van meening, dat het gevoelen van den wetgever op dit punt duidelijk was.

Nopens het derde punt zou spr. van oordeel zijn, dat eene commissie van zeer uitgebreid personeel noodig was, waardoor transactie onnoodig werd, en de wet naar haren aard en strekking ten uitvoer gebragt wordt.

Ten aanzien van het vierde punt, verklaarde spr., dat de voordragt bij hem den indruk eener bemiddeling, van het kiezen eens middenwegs, had gemaakt. Maar ook zou spr. zich tegen de amendementen van den heer Keer moeten verklaren, die hij in strijd met de wet achtte. De collegiën van curatoren moesten in eene commissie voor materieel toezigt worden herschapen. Op deze gronden had spr. het voorstel de Geer ondersteund.

De heer Keer wilde zich alleen bepalen tot het bespreken van het voorstel de Geer. De vorige spr. had ontvouwd, hoe zeer de werkkring der collegiën van curatoren beperkt was, maar spr. zou het gevaarlijk achten, de maand Januarij zonder die collegiën in te treden. Men vergete ook niet, wat nog door de curatoren wordt verrigt en niet door de wet onder het plaatselijk toezigt wordt opgegeven. Wat het voorstel aangaat, omtrent het geldelijk beheer, zoo dit thans werd aangenomen, zou men reeds in Januarij geene avondschool meer kunnen houden. Spr. kan zich dus met de voordragt van B. en W. geheel vereenigen, als maatregel van overgang, en acht een schok onnoodig.

De heer Corver Hooft zeide, dat de plaatselijke schoolcommissie getracht had, den overgang van den tegenwoordigen toestand op den nieuwen te vergemakkelijken. Of zij echter het beste standpunt had gekozen, meende spr. in twijfel te moeten trekken. Spr. achtte het onnoodig, over het bestaan der collegiën van curatoren en bestuurderen te twisten, maar hij achtte den werkkring te beperkt, die haar wordt aangewezen bij de voordragt, en waardoor haar eene betrekking wordt opgedragen, welke meer gevoegelijk voor twee klerken ter secretarie geschikt zou zijn. Er bestaan nog verschillende punten, die door de wet niet aan de schoolcommissie worden opgedragen, zoo als het toezigt op de schoolboeken, de belooningen, enz. De groote magt, thans aan de plaatselijke schoolcommissie gegeven, achtte spr. onnoodig en onwettig, en kon aan het collegie van curatoren worden opgedragen. Ook uit een financieel oogpunt is de thans voorgestelde maatregel niet aan te raden. De commissie zal een log ligchaam zijn, dat zich splitsen en daardoor alle eenheid verliezen zal. En zal een daartoe benoemd lid der plaatselijke schoolcommissie den eed kunnen zweren, zonder te weten, wat aan die betrekking verbonden is? Het geldt hier eene voorloopige regeling, waartoe echter alles op te losse schroeven is gesteld.

De heer Teding van Berkhout wilde slechts een en ander constateren. Spr. kwam er rond voor uit, dat hij de wet betreurde, daar zij alles op te losse schroeven stelde, en de ... scholen *ipso jure* vervallen verklaarde. Vooral wees spr. op het dubbele toezigt. Spr. achtte eene commissie onmogelijk, zonder een dagelijksch toezigt. Met het toezigt der plaatselijke schoolcommissie alleen, zouden de hoofdonderwijzers het toezigt uitoefenen. Gaat dus het voorstel door, dan zal het gemeentelijke onderwijs in den grond bedorven worden.

De heer Gulcher betreurde het late tijdstip der behandeling. Spr. achtte al het aangevoerde futiliteits-argumenten. De vraag is hier alleen: zijn de armen- en tusschenscholen openbare scholen volgens de bedoeling der wet? Dit moet toestemmend beantwoord worden. Hierop bevat de wet de drie magten, die toezigt houden op het onderwijs. Spr. was van meening, dat na 1 Januarij de hoofdonderwijzers niet meer aan de school-commissie zijn onderworpen. Van overtredingen van de school-commissie wordt niet in de wet gesproken. Ook is spr. het niet eens met den heer v. Berkhout, dat de hoofdonderwijzer geen opperheer in zijne eigene school zou zijn. Er bestaat geen dubbel toezigt, gelijk dezelfde spr. had beweerd. Het voorstel tot ontbinding der collegiën van curatoren zou spr. alleen ondersteunen.

De heer Luden zou slechts een paar aanmerkingen op de gevoerde discussiën mededeelen. Spr. achtte eene botsing tusschen de school-commissie en curatoren onmogelijk, daar de werkkring van het eerstgenoemde ligchaam door de wet naauwkeurig was afgebakend.

De heer Gulcher had gezegd, dat de meester heer was op zijne school, maar volgens spr. heeft de stad, even als de oprigter van elke bijzondere school, het regt, toezigt op hare scholen uit te oefenen.

De heeer Heemskerk meende, dat de wet niet toelaat de collegiën van curatoren te bestendigen, waartoe spr. de wet en hare geschiedenis had nagegaan. Ook de naam curatoren duidt aan, dat zij dezelfde functie als de commissie te vervullen hebben, namelijk plaatselijk toevoorzigt. Er moest geen middenweg worden gezocht. De curatoren worden niet door den raad, maar door de wet ontslagen. Het is van belang, dat de eerste gemeente van ons land de wet op het onderwijs met beide handen aanneme en ten volle in aanwending brenge. De moeijelijkheden betreffende de belemmeringen en verwachte adviezen oordeelde spr. ongegrond en een gevolg van de late indiening der voordragt. Wanneer het toezigt op de schoolboeken aan twee collegiën wordt opgedragen, zal daaruit onberekenbaar nadeel kunnen voortvloeijen. De financiële zijde hadden de voorstellers gemeend voor alsnog in het midden te moeten laten.

De heer Koenen opperde verschillende bezwaren tegen het voorstel. Nopens de commissie van 40 leden was spr. van meening, dat hare magt te groot en te onbeperkt zou zijn. Uit de innerlijke zwaren van het voorstel zou spr. daartegen stemmen.

De heer Asser wenschte het behoud der curatoren, en bij nader onderzoek was hem gebleken dat hier de vorm moest worden opgeofferd. Het voorstel zal, naar zijne meening, groote botsingen veroorzaken. Voorts vroeg spr. eenige inlichtingen, die door den heer Jolles werden gegeven, die tevens den heer Koenen beantwoordde. De heer Jolles verklaarde bij deze gelegenheid eene belemmering in het onderwijs in Januarij onmogelijk, bij aanneming van het voorstel, gelijk door eenige spr. was gezegd.

De heer Keer geloofde bij nader inzien, dat de belemmering kon worden vermeden, maar kan aan B. en W. het toezigt der curatoren tot na de geheele regeling worden opgedragen?

De Voorz. zeide dat eenige spr. hadden geklaagd over het te late ter tafel brengen van deze voordragt; spr. herhaalt dus dat de eenige reden van deze vertraging ligt in het vertraagde benoemen van opzieners. Verschillende leden hadden de voordragt aangevallen, en spr. ging die achtervolgens na. Spr. zeide dat de leden van het dagelijksch bestuur, indien zij zich met het voorstel de Geer hadden kunnen vereenigen, gaarne hunne voordragt in dien geest hadden gewijzigd. Spr. was vroeger lid der schoolcommissie en waarschuwde er tegen zich te veel voor te stellen van het dagelijksch toezigt. Gaat men na, dat 188 scholen aan dat toezigt zijn onderworpen, dan zal men moeten toegeven, dat het toezigt moet verflaauwen, zelfs bij de uitbreiding der commissie tot op 40 leden. Spr. protesteerde tegen de uitdrukking van den heer Jolles, als zouden toezigt en beheer één zijn. De heer Corver Hooft had gevraagd, waar de wet het onderscheid tusschen openbare en bijzondere scholen opgeeft, en dit argument is niet opgelost.

De wet is dus duister, en daarom achtte spr. het raadzaam, het tijdstip der benoeming der schoolopzieners af te wachten. Men zal later een uitweg vinden, even als in alles, maar is het niet beter thans een transitoiren maatregel te nemen?

De heer de Geer zeide, dat het de meening der voorstellers niet was, de verdiensten der curatoren te verkorten, integendeel wenschten zij die in de plaatselijke commissie zitting te zien nemen.

De heer Heemskerk beantwoordde den Voorz.; art. 3 van de wet geeft naauwkeurig onderscheid tusschen bijzondere en openbare scholen aan.

De heer Corver Hooft beantwoordde verschillende sprekers. Hij verklaarde o. a. volmondig, dat hij er bepaald tegen zou zijn, het toezigt op de schoolboeken aan de plaatselijke commissie op te dragen.

De heer Bicker verlangde, dat men tot de stemming zou overgaan. Die motie van orde werd zonder stemming aangenomen.

Het eerste punt van het voorstel de Geer werd met 19 tegen ... stemmen verworpen. De twee andere punten zijn daarna ingetrokken, en de verdere behandeling verdaagd tot morgen ... 1 ...

In de zitting van den Gemeenteraad van heden, zijn de beide voorloopige concept-verordeningen op de stads armen- en stads tusschenscholen behandeld en aangenomen. Van de 2.. leden der plaatselijke schoolcommissie werden reeds 15 benoemd, zijnde de heeren Jhr. Mr. C. H. Backer, J. Backer Jr., Mr. N. W. Berlage, Mr. J. C. G. Boot, Dr. Th. Davids, Jhr. Mr. C. ...el, Jhr. Mr. E. L. de Geer, Mr. J. A. Jolles, P. Keer, Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper, Dr. C. J. Matthes, Mr. Aug. Philips, Mr. M. J. Pijnappel, P. J. Stamkart en Dr. J. J. Viotta.

Wegens het vergevorderde uur werd de zitting verdaagd tot heden avond. Zaturdag-avond deelen wij het meer uitvoerige verslag mede.

Op gisteren is door het Provinciaal Geregtshof in Noord-Holland voortgezet de behandeling der zaak van Maria Catharina Swaters, huisvrouw van Willem Roessou; na afloop van het verhoor der getuigen, is de beschuldigde door den president over het haar ten laste gelegde onderhouden, doch heeft bij hare ontkentenis blijven volharden. Het O. M. hield de beschuldiging vol, en requireerde tot schuldigverklaring der beschuldigde aan het haar ten laste gelegde feit, en veroordeeling tot de straffe des doods. De verdediger der beschuldigde Mr. F. Th. Westerwoudt, voerde daarna het woord, en concludeerde op grond van de niet bewezene feiten tot vrijspraak; na re- en dupliek, wordt de uitspraak gesteld op den 30sten aanstaanden des voormiddags ten 10 ure.

Crediet-Vereeniging.

Maandelijksche balans, opgemaakt 31 October 1857. 933 leden, vertegenwoordigende een maatschappelijk kapitaal van *f* 4,629,525

Credit.

In portefeuille	*f* 393,074.99	
div. debiteuren	" 256,269.31	
cassa	" 26,445.53½	
		f 672,789.83½

Debet.

Gedane stortingen	*f* 462,952.50	
div. crediteuren	" 130,740.83½	
reserve-fonds	" 16,870.09½	
balans	" 62,226.40½	
		f 672,789.83½

in disconto genomen	*f* 1,117,478.50
" " gegeven	" 1,058,157.55

De Voorzitter van Commissarissen,
J. HEEMSKERK, Az.

De Directie,
BÜCHLER.
P. N. MULLER.

---

*'s GRAVENHAGE, 23 Dec. Bij H. M. de Koningin-moeder heeft gisteren avond eene groote soirée plaats gehad.

— Bij arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden van heden is uitspraak gedaan op het beroep in cassatie ingesteld, door den Proc.-Generaal bij het Prov. Geregtshof in Overijssel tegen een arrest van dat Hof, waarbij G. Hesselman, ter zake van strafbare poging tot brandstichting, is veroordeeld tot 10 jaren tuchthuisstraf. De veroordeelde had zich ook tegen dat arrest in cassatie voorzien. De Raad heeft de beide ingestelde beroepen verworpen.

— De heeren L. J. Enthoven alhier hebben aangenomen de levering van het ijzerwerk voor de nieuwe brug aan de Vogelenzang in de nabijheid der gemeente Haarlem. De heeren Enthoven zijn ook belast met de levering eener gaz-fabriek te Almelo.

— Heden is de luit.-generaal Mansouroff, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den keizer aller Russen bij het Ned. Hof, voor eenigen tijd naar Parijs vertrokken, en is inmiddels de graaf Sievers, 1ste secretaris, belast met de tijdelijke waarneming der zaken van het gezantschap.

— De leden der plaatselijke schoolcommissie alhier hebben zich gisteren in het Hotel de l'Europe aan een afscheidsdiner vereenigd, hetwelk vereerd werd met de tegenwoordigheid der leden van het gemeentebestuur en den districts-schoolopziener. Ook de hoofdonderwijzers waren tot dat diner genoodigd.

*LEIDEN, 23 Dec. Door de stemgeregtigde deelhebbers in de Nederl. Handel-Maatschappij, is op heden tot commissaris van wege de stad Leiden, benoemd Mr. A. O. H. graaf van Limburg Stirum, burgemeester dezer stad, in plaats van wijlen den heer Paul du Rieu.

— In het 3de kiesdistrict van Rhijnland, hoofdplaats de Cruquius, is met 127 van de 165 geldige stemmen, tot hoofdingeland verkozen, de heer Jhr. Mr. H. Hoeufft van Velzen. Voor den plaatsvervanger moet herstemd worden tusschen de heeren Bernaert en Teding van Berkhout. In het 7de district, hoofdplaats Leeghwater, heeft niemand de volstrekte meerderheid bekomen.

— Heden is alhier in den ouderdom van 53 jaren overleden, de heer Charles Lagrange, de bekende Fransche emigrant.

*LEIJDERDORP, 22 Dec. Tot hoofd-ingeland van Rijnland is verkozen de heer G. Spoors Elaud, burgemeester der gemeente Kouderkerk, met 257 stemmen van de 494 ingeleverde stembriefjes.

UTRECHT, 23 Dec. Gisteren is bevorderd tot doctor in de Verloskunde, de heer A. F. van ..., doctor in de genees- en heelkunde te Rotterdam.

*GRONINGEN, 21 Dec. Prof. J. Baart de la Faille, vierde heden den 25sten gedenkdag der aanvaarding van zijn hoogleeraarsambt. Van alle zijden ontving hij de bewijzen van toegenegenheid en hoogachting.

HANDELSBERICTEN.

AMSTERDAM, 24 December.

Ter beurze gedaan 4000 b. Bresil-KOFFIJ van een huis in liquidatie aan een handelshuis alhier. Prijs geheim.

SCHIEDAM, 23 December. ROGGE. Verkocht 144/2 Archangel *f* 173; 146/2 dito *f* 177. — GERST. 130/2 ℔ Koersche *f* 180. — MOUTWIJN *f* 12; Jenever *f* 17.50; Amsterd. Proef *f* 18.75.

GRONINGEN, 22 Dec. GRANEN vaster; de aanvoeren waren niet groot. TARWE. Puike tot vorige prijzen moeijelijk ter veil; enkele klusjes bedongen boven de notering; 127 à 130 ℔ Oude roode *f* 7.10 à 7.80; dito Old. dito *f* 6.90 à 7.40. — ROGGE 116 à 120 ℔ jarige *f* 5.15 à 5.55; nieuwe 123 à 127 ℔ *f* 5.95 à 6.15. — BOEKWEIT 15 c. hooger; 116 à 118 ℔ zwarte zand *f* 6.15 à 6.40. — WINTERGERST 5 à 10 c. duurder; 99 à 103 ℔ Winter *f* 4.40 à 4.70; 107 à 110 ℔ Knobbe *f* 4.90 à 5.20. — HAVER. Dikke en Witte Voer tot 10 c. hooger vlug genomen; dikke Breuw *f* 3.60; 65 à *f* 4.10; 65, 68 à 72 ℔ witte Voer *f* 2.90 à 3.50; 68 à 72 ℔ zwarte dito *f* 2.85 à 3.15. — PAARDENBOONEN *f* 6.10 à 6.30. — KOOLZAAD lager *f* 11.50 à 12.75 nominaal. — RAAPOLIE *f* 35.50 à 36.50. — LIJNOLIE *f* 32. — RAAPKOEKEN *f* 81. — LIJNKOEKEN *f* 16.

SNEEK, 22 Dec. BOTER: prijs *f* 52. Aanvoer 453/4 en 121/8 ton. — KAAS geene markt.

's HERTOGENBOSCH, 23 Dec. TARWE *f* 9 à *f* 10.75. — ROGGE *f* 6 à *f* 6.50. — BOEKWEIT *f* 6.50 à *f* 6.75. — HAVER 8¾ à 9½ c. het Ned. ℔.

HEUSDEN, 23 Dec. De handel in GRANEN was stil; op de markt is nagenoeg niets verhandeld; de prijzen waren zoo als de vorige week. — AARDAPPELEN iets hooger verkocht, *f* 2.40 à *f* 2.70 per mud. — BOTER 60 cent de 6 ons.

ANTWERPEN, 23 Dec. KOFFIJ. Heden werden eenige honderde balen Bresil en sommige partijen Domingo verhandeld. — SUIKER. Gerealiseerd 32 k. Havana per *Trinidad*, en in Geraffineerd afgedaan 50,000 kil. lompen RBA. — KATOEN. In andere handen zijn overgegaan 139 b. Louisiana per *Susquehanna*. — HARST. De verkoop is bekend geworden van 200 vtjs. bruine Amerik. tot *f* 2⅜. — DROOGERIJEN. Van de partij Malaga Zoethout, uitgezochte kwal., aangevoerd per *Danube*, zijn 50 booten tot *f* 20 verkocht. — VERFHOUT. 50,000 kil. Campêche Laguna zijn tot *f* 4⅜ geplaatst. — Aan de GRAANMARKT is niets omgegaan; TARWE en ROGGE onveranderd stil. — Wegens zeeschade in veiling verkocht 542 b. KOFFIJ Bresil, per *van Dyck*, tot 36½ à 54½ centimes naar kwal.

LONDEN, 22 Dec. KOFFIJ. Ceylon native, 805 b. goed ord. bruin, van Boston; zijn tot 51/-, en 23 b. plantation tot vaste prijzen teruggenomen; verkocht 114 b. Costa-Rica tot 53/6 à 85/- voor fijn en fijn ord.; 100/2 b. Mocha Alexandrie werden tot 54/- à 56/- opgehouden; Rio 2/- à 3/- lager; 964 b. zijn bij kavelingen verkocht als volgt: goed ord. gemeleerd zwart tot fijn ord. 36/6 à 37/-; goed en fijn ord. donker bruin 40/- à 42/6; 1054 b. Bahia opgehouden: gem. gemeleerd zwart tot goed ord. bleek 36/- à 44; 36 b. Savanilla verkocht: goed ord. bleek 49/-, terwijl 22 b. Jamaica 39/- bedongen. — SUIKER. De stemming der markt was heden beter; de raffinadeurs hebben coulant gekocht, in eenige gevallen tot 6 d. boven de prijzen van ll. Vrijdag. In West-Indische soorten zijn 1100 v. afgedaan. Uit de hand verkocht 150 v. Surinaamsch tot 35/- (regten 12/8); 200 k. Havana florettes tot 49/- (regten 16/-); ca. 1200 v. Cuba en Portorico zijn afgedaan tot 33/- voor gemeen bruin; 36/6 voor gemeen blond en 41/- voor goed; 600 à 700 k. Havana, N°. 10 à 14, werden verkocht tot 38/6 à 42/- (regten 13/10). Eene lading ad 1200 k. blond Havana N°. 12 à 12½ werden verkocht voor Bristol tot 24/9 met volle assurantie. In veiling toegeslagen 355 v. Barbade, gem. tot goed grijs slap tot 39 à 43/6 voor cons.; 1631 z. Bengaal zijn verkocht als volgt: gem. Dulloah date tot 30/-; gem. tot goed slap Dumma tot 31/- à 35/6; fijn tot 39/- à 39/6; gem. grijs tot goed wit Benares tot 46/- à 48/- (regten 13/10), en Gurpatta date midd. tot goed midd. blond tot 34/- à 36/- (regten 12/8 à 13/10). Geraffineerd, tot vaste prijzen met goeden handel; gew. tittlers 57/. — MELASSEN lager; 20 p. goede Antigua vonden tot 16/- nemers. — RUM matig gevraagd; 25 p. Leewards, goede bruine, zijn tot 2/- per gallon afgedaan. — THEE flaauw; zeer ord. Congo 10¾; ord. 11½ cent. en 12 d. op tijd met koopers. — RIJST met levendige vraag tot vaste prijzen; 500

n. Ballam goede kwal. zijn gist. afged. tot 7/6 op kort termijn; heden werden 100 ton midd. tot goed blank Bengaal tot 8/- à 9/- cont. verk. PIMENT vast; 400 b. goede waar, van den nieuwen oogst, werden tot 3 d. per ℔ verkocht. — KATOEN. 200 b. disp. zijn verkocht tot 3/6 per ℔ boven de laagst genoteerde coursen. — NITRATE DE SODA flaauw; 1210 z. à 11⅞ ℔ (zonder rafactie) zijn teruggenomen tot 13/9 per cwt. — SCHELLAK ca. 2/- gedaald; 87 k. werden verkocht; goed button bleek tot 67/- à 68/6; goed native oranje tot 66/6 per cwt.; 100 k. fijne D. C. oranje zijn uit de hand tot 80/- op 3/m. afgedaan. — SAPANHOUT. 27 ton Bimisdam werden tot £ 10 verkocht. — TERPENTIJNOLIE vast op 32/6 voor Amerik. en 31/6 voor Engelsch. — Schotsch GIETIJZER kalm op 48/6. — ZINK. Ca. 60 ton zijn te Hull tot £ 23.15/- verkocht. — LIJNOLIE vast; 28/- hier en 26/9 te Hull. — RAAPOLIE 41/-; geraffineerd 45/-. — PALMOLIE vast op 40/- à 40/6 per cwt. — In publieke veiling werden alhier verkocht 30 ton LIJNOLIE, liggende te Hull, tot 26/- à 26/6 per cwt. cont. en op ult. Dec. — TALK vaste markt; Petersb. gele kaarsen loco en Dec. 53/6; voorjaar 53/6 à 53/9; Maart 54/- per cwt.

LIVERPOOL, 21 Dec. KATOEN. De gunstige stemming van ll. Zaturdag heeft zich heden nog meer ontwikkeld, en met beperkte aanbiedingen zijn de prijzen ten gunste van koopers; verk. 8000 b. waarvan 3000 b. voor speculatie en voor export; daaronder behooren 100 b. Pernamb. tot 7¾ d.; 100 b. Bahia tot 6 à 6¼ d.; 100 b. Egypt. tot 7¼ à 9 d., en 300 b. Suratte tot 3 à 4¼ d. — SUIKER meer gevraagd; verkocht werden 70 v. Antigua en Barbade tot 37/6 à 39/-; 500 z. Madras tot 30/- à 30/6; 300 z. Maceio en 2500 z. Pernamb. in entr. tot 20/-. — RIJST. Voor dit artikel bestaat iets meer vraag; afgedaan werden 3500 b. Rangoon tot 7/3, en eene kleine partij Carolina tot 17/-. — RAAPZAAD. 700 b. Bombay zijn tot 47/- per quart in andere handen overgegaan. — PEPER. Afgedaan 70 b. Singapore tot 4 d. pr. ℔.

HAVRE, 21 Dec. KATOEN. Heden morgen werden afgedaan circa 1000 b., op den standaard van fr. 90 voor bas Louisiana disp.; op levering zijn verhandeld 200 b. strict middl. en strict à good middl. Louisiana tot fr. 88, doch thans kan men tot dien prijs niet meer koopen, en men betaalde voor good middl. Louisiana op levering fr. 90.50. — KOFFIJ goed gehouden; afgedaan werden 600 b. Santos tot geheimen prijs. — SUIKER aanhoudend stil; de verkoopen bepalen zich tot 39 v. Guadeloupe op levering tot fr. 55 voor goede 4de. — HUIDEN. Verk. 500 st. Pernamb. droog gez. tot fr. 81.25, en 1600 st. gez. Paarden- la Plata tot fr. 10.50 per stuk. — TALK onveranderd, op fr. 64.50 loopende maand.

DANTZIG, 21 Dec. Bij niet zeer grooten aanvoer vertoonde zich Zaturdag en ook heden eenige kooplust voor TARWE, en partijen prima, zoo wel [illegible] vaste, in sommige gevallen tot iets hoogere prijzen genomen. Sedert Donderdag werden 140 last verk.: 122 ℔ ord. fl. 285; 126/127 ℔ bonte fl. 357½; 129 ℔ betere fl. 360; 129/130 ℔ ligt bonte fl. 389 à fl. 390; 131 ℔ dito fl. 408; 132/133 ℔ bonte fl. 415; 131 ℔ hoog bonte fl. 420; 133/134 ℔ dito fl. 430 à 435; 135 ℔ prima hoog bonte fl. 456; 136/137 ℔ extra prima hoogb. fl. 461. — ROGGE. 116 ℔ fl. 210; 128/129 ℔ fl. 220; 130 ℔ fl. 225. — GERST 111/112 ℔ fl. 213; 115 ℔ fl. 225. — Witte ERWTEN fl. 295, fl. 312, fl. 318, fl. 348. — WISSEL. Londen 3/m. 197½ p.

STETTIN, 22 Dec. TARWE loco 57 à 61 th.; per het voorjaar 60½ th. — ROGGE loco 37 à 36 th.; per Dec. 35 th.; per het voorjaar 39 th. — RAAPOLIE loco 12 th.; per April-Mei 12⅞ th. — SPIRITUS loco 21⅞ th.; per het voorjaar [illegible].

NEW-ORLEANS, 3 Dec. KATOEN. Op de berigten per America lagere prijzen, waartoe 1000 b. werden gedaan; de notering is nom.
— 4 Dec. KATOEN. Aanvoeren der week 60/m. b. tegen 50/m. b. in 1856; deficit in de aanvoeren over deze haven 158/m. b., en voor alle havens van het zuiden 321/m. b. Verkoopen op heden 5500 b.; de markt was onregelmatig ¼ à ½ c. lager. Uitvoer naar Engeland 20/m. b., naar Hâvre 6/m. Voorraad 220/m. b. — KOFFIJ. Rio 9 à 10 c.; verkoopen 11,500 b. — WISSEL. Londen 3¼ à 4¼ pCt. premie. — VRAGHT naar Liverpool ½ d.
— 5 Dec. KATOEN onveranderd. Verkocht 8500 b. — REUZEL flaauw op 14 c. — KOFFIJ. Verkoopen op heden 2200 b. Rio tot 9 c.
— 7 Dec. KATOEN. Men heeft berigten per Baltic; verkoopen op heden 4600 b., meestal op levering; prijzen ten gunste van koopers; middl. 10¼ c.

MOBILE, 4 Dec. KATOEN. Aanvoeren der week 23/m. b., tegen 36/m. b. in 1856. Verkoopen der week 10/m. b.; middl. 10¼ à 10½ c. Uitvoer naar Engeland 6300 b.; voorraad 20/m. b. — WISSEL. Londen pari. — VRAGHT naar Liverpool 15/32 à ½ d.
— 7 Dec. KATOEN. Verkoopen op heden 1500 b. tot 10 c. voor middling.

AUGUSTA, 7 Dec. KATOEN. Verkoopen op heden 1000 b. tot 9½ c. voor middling.

SAVANNAH, 4 Dec. KATOEN. Aanvoeren in deze week 9346 b. Upland en 152 b. Sea-Island; Verkoopen 1763 b. tot onregelmatige prijzen. — VRAGHT naar Liverpool ½ d. — WISSEL. Londen [illegible] premie.
— 7 Dec. KATOEN. Verkoopen op heden 1500 b. tot 10 c. voor middling.

CHARLESTON, 4 Dec. KATOEN. In deze week aangevoerd 13,080 b. Upland en 242 b. Sea-Island. Uitgevoerd naar Liverpool 3234 b. Upland en 24 b. Sea-Island; naar Hâvre 1792 b. Upland en 28 b. Sea-Island; naar Bordeaux 354 b. Upland; naar Rotterdam 1334 b. Upland. Gedurende de week werden verkocht 11,038 b. De markt sluit loom en onregelmatig; de vaststelling eener notering is onmogelijk. — VRAGHTEN. Liverpool ⅝ d. — WISSELCOURS Londen 7½ à 8 pCt. premie; Parijs 5.27½ à 5.30.

PHILADELPHIA, 4 Dec. QUERCITRON kleinen voorraad, weinig vraag; afgedaan werden 25 v. N° 1 à $ 30, en op heden 30 v. tot $ 27. — KLAVERZAAD gezocht en hooger in prijs; verkocht 800 bush. middel tot puike kwal. tot $ 5.25 à $ 5.62½.

BALTIMORE, 5 Dec. QUERCITRON. Verhandeld 100 ton, tot $ 22 aan boord; het artikel is flaauw, en heden op $ 18 à $ 20 genoteerd. — KOFFIJ. Rio kalm en onveranderd; er bestaat eenige vraag, doch tot verlaging in prijzen. Afgedaan werden 1800 b. Rio tot 11 à 11 c.; Laguayra tot 11⅞ c., en Java 1ste kwal. tot 17 à 17½ c. — Van TABAK valt niets te vermelden; de markt blijft lusteloos, en voor export zijn slechts eenige vaten Maryland afgedaan tot $ 4 à $ 7.50 verhandeld. In Ohio is niets omgegaan; Kentucky en Mason voor ons weinig gevraagd, en prijzen lager. Men noteert: common frosted lugs $ 7 à 7.50; planters lugs, van 1855 en 1856, $ 7.75 à 9; inferior tot common leaf $ 9.50 à 11; fair leaf $ 11.50 à $ 12.50; fine $ 14 à 17.50. — VRAGHT naar Londen [illegible] — WISSELCOURS Londen 110 à 111½; Antwerpen 5.07½; Hamburg 38; Bremen 81.

HAVANA, 27 Nov. SUIKER. De ontvangen berigten uit Europa hebben nadeelig op onze markt gewerkt, zoodat er slechts weinig kooplust voor de inferior en middl. soorten tot lagere prijzen bestaat; superior kwal. zijn prijshoudend; eenige omzettingen hebben, naar mate der kwal. tot ongelijke prijzen plaats gehad. De groote en geringe soorten worden uiterst schaarsch; de nominale notering is op heden als volgt: N° 10 à 10½ rs.; N° 11 à 12 [illegible] N° 15 à 17, 8 à 9½; N° 18 à 20, [illegible] wit 10½ à 13 naar kwal. Eenige planters hebben het niet doen malen, doch tot nu toe heeft de uitkomst niet aan de verwachting beantwoord, en zeer veel te wenschen overgelaten. [illegible] eenige handel, op 5 à 8¼ real naar kwal. — VRAGHTEN hooger; men noteert: naar het Kanaal tot £ 3.10/- à £ 3 gedaan; naar eene directe bestemming minstens 2.6/- à naar Hâvre en Bremen wordt £ 3.10/- gevraagd; naar de Middellandsche zee en Triëst £ 3.5/- à £ 3.10/-. — WISSELCOURS Londen 11 à 12½ pCt. premie; Parijs 1 à 1½ pCt. disc.; Antwerpen 1 à 1½ pCt. disc.; New-York en Boston pari op 2 pCt. premie.

De uitvoer van 1 Januarij tot 29 Nov. bedroeg alhier in:

	1857.		1856.	
naar Europa	556,651 kn.		621,749	
„ de Ver. Staten	149,960		169,986	
te Matanzas:				
„ Europa	128,583	7,190 vn.	160,278	1,081 vn.
„ de Ver. Staten	30,094	21,113	66,377	26,062
	865,288 kn.	28,303 kn.	974,390 kn.	27,143 v.

De voorraden bestaan thans uit 185,000 kn. alhier, grootendeels in de 2de hand, en 13,000 kn. 2900 vn. te Matanzas, waarvan ongeveer de helft in de 1ste hand, tegen 110,000 kn. alhier en 11,000 kn. 180 vn. te Matanzas in 1856.

Fondsen en Beurstijdingen.

WISSEL-COURSEN.

	GELD.	PAPIER.		GELD.	PAPIER.
Parijs 2/m.	f 55½		Oporto 3/m.	40½	
„ 14/d.			Genua 3/m.		
„ zigt.	56⅝		Livorno		
Bordeaux 2/m.	56⅛		Napels		
„ 14/d.			Weenen 6/w.	52⅞	
„ zigt.	55⅛		Augsburg	85½	
Madrid 2/m.	231		Berlijn	36½	
Cadix	231		Frankfort		
Sevilla	231		Petersb. 3/m.	161	
Malaga	231		Rotterdam		
Lissabon			Hamburg zigt	35¼	
Londen zigt.	40½		Bremen		
„ 2/m.	11.77½		Id. 2/m.	34⅝	
„ 3/m.	11.52½				

PRIJZEN DER SPECIEN.

GOUDEN			ZILVEREN		
Guldenstukken	f 9.75	9.85	Piasters	f 2.57	2.62
Ducaten		5.55	Stukken v. Fr. 5	2.34	2.37
Engelsche Souvereins	11.80	11.90	Brab. Kroonen	2.65	2.70
Napoleons	9.55	9.65	Fransche Id.	2.70	2.75
Pistolen			Pruiss. Thaler	1.74	1.76
Louis d'or			Mexicaansche	2.57	2.62
Ducaten	5.60	5.65	Rijksd.	1.75	1.77
Souvereins			Bar. Zilv. 900 tot		
Gouden Specie	42.60 per N. ℔		[illegible] 750		105.50

PRIJZEN DER COUPONS.

Metalliek	f 27.50	Dito Nationale	f 29.50
Divers. Eng. per £	11.67½	Eng. Russen per £	11.67½
Fransche	55½	Belgische	55⅛
Pruissische	34⅞	Hamburg Russen	35½
Russen in Z. R.	33 7/16	Russen in P. R.	
Poolsche Fl.	26⅛	Napelsche	
Spaansche in Piast.		Spaansche in Francs	

Prijs-Courant der Effecten.

Den 24 December 1857.

			Laagste Cours.	Hoogste Cours.	Geblev. Cours.
Amsterdam. Thesaurie	5	pCt.	102⅝		
Nederl. Bank	4	„			
Nederl. Cert. Werk. Schuld	2½	„	63 5/16	63⅝	63⅞
Idem	3	„	75	75⅛	75⅛
Idem	4	„	96⅛	96 5/16	96⅛
Amortisatie Syndicaat	3½	„			
Aand. Handel-Maatsch.	4½	„	134½	134¾	
Id. Contant	4½	„	134¾		
Oost-Indische Leening	4	„			
Aandeelen Holl. Spoorweg		„			
Leening Idem	4½	pCt.			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½	„	99		
Maatschappij v. Weldad.	4	„			
België. Cert. Adm. Belg. Bank	2½	„			
Idem bij Rothschild	2½	„	51⅛		
Frankrijk. Certificaten	3	„	62¾		
Spanje. Obligatien thans	1½	„	25¾	25⅞	
Idem Buitenl.	3	„	41⅜	41¾	
Idem Binnenl.	3	„	36⅜	36¾	36¾
Amortisable Schuld					
Bewijzen van Coupons					
Portugal. Obligatien	3	pCt.	44 9/16	44¼	44¼
Idem 1856.	3	„	43⅞		
Uitgestelde					
Rusl. Obl. Hope Co. 1798/1816.	5	pCt.	103⅝	103⅞	103⅝
Idem Idem 1828/1829.	5	„	102½		
Certific. Idem 1831/1833.	5	„	91⅞		
Idem Idem 1840	4	„	82⅞	82½	82½
Idem Stieglitz	4	„	81⅞	82⅜	82⅜
Idem Nieuwe	5	„			
Idem 5e Serie	5	„	94½		
Idem 6e „	5	„	97⅝	97⅞	97⅝
Certific. Adm. Hamb.	5	„			
Idem te Londen	5	„			
Idem Idem	4½	„	94¼		
Inschrijving in Assignat.	6	„			
Certif. van Idem	6	„	64		
Spoorweg-Aandeelen		„	72½		
Polen. Aandeelen 1835, fl 500		„	149⅜	149¾	
Obligatien	4	pCt.	75½	75⅝	75⅜
Pruissen. Obligatien	4½				
Aandeelen 1854	3½	„			
Oostenr. Oblig. bij Goll & Co.	5	pCt.			
Idem	4	„			
Idem Metalliek	5	„	71⅞	72½	72
Idem Rente Amst.	5	„	85⅞	86 5/16	86 1/16
Idem Nationale 1854	5	„	74⅝	74⅞	74⅞
Idem Metalliek	2½	„	37 9/16	37⅞	37 9/16
Weener Bankactien		f	1095		
Idem Aand. fl 250, 1839.	4	pCt.			
Idem Idem 250, 1854.	4	„	310	312	

4 % Thesaurie Amst. 1856, 93; 4½ % Fransch 84.
Ecuador 1 % 13¼, 13 11/16; Venez. 4½ % 28⅞, 29¼, 29; Grenada 3¼ % 18⅞, 19, 18 15/16; dito Uitgest. 5⅞, 5⅛; Mexico 3 % 17¾, 18, 17 13/16; Amer. Bank-Actien 1 5/16; Illinois Obl. Constr. Bons 7 % 80⅛, 81, 80⅞; Cred. Mob. bij Prost 89, 90, 89½.

Cours van het Geld; Beleening 6 %; Prolongatie 6½ %; **Idem** bij de Nederl. Bank, Disconto 7 %; Promessen 7½ %. Beleening op Effecten 6 %; op Goederen 6 %.

Onze Nationale fondsen leverden heden in handel noch variatie iets meldenswaardigs.

In vreemde Effecten was de stemming aanvankelijk, ondanks de vermindering in het disconto tot 8 % bij de Engelsche bank, over het geheel flaauw, doch zonder noemenswaardige prijsverandering. Laatbeurs echter herstelde de markt zich, en blijft in alle soorten willig gestemd, met veel kooplust in Oostenrijksche, Spaansche en Amerikaansche fondsen.

LAATSTE PRIJZEN ten 5 ure.
Integralen 63 5/16 à ⅜; 1½ % Spanje 25¾ à 7/16; 3 % Binnenl. Sp. 36¾ à 11/16; 5 % Oude Met. 72 à ¼; Nat. 74⅞ à 75.

Rescontre-dagen 30 Dec., 14 Jan. en 1 Febr. 5.

PARIJS, 23 Dec. 3 % Fr. Rente cont. 67.50, 67.60; idem op tijd 67.70, 68, 67.95; 4½ % idem cont. 92.75; idem op tijd —,—; Fr. Bank 3150; Cred. Mob. 785, 798.75, 787.50; Noorder Spoorw. cont. 940; idem op tijd 950; Fr. Oost. Spoorw. cont. 716.25; idem op tijd 720; 1½ % Spanje —,—; 3 % idem Binnenland 37 5/16; Id. Buitenl. 40⅛; 4½ % Belgie 97⅝.
De beurs was heden zeer kalm, 3 % Fransche Rente 20 c. hooger.

ANTWERPEN, 23 Dec. 4½ % Belgie 97 p.; 2½ % idem 54⅛ g.; 1½ % Spanje 24 5/16 g.; 3 % idem Binnenl. 37; idem Cred. Mob. Prost 342½; 3 % Metaliek 70¾, ⅞; idem Nat. 77⅛ p.; Oost. Cred. Mob. 415; 5 % Russen Stiegl. 98⅛; Wissel Amst. kort ¾ av.; idem 3/m. 1⅝ verl. p.; idem Parijs kort ⅜ % verl.; idem Londen kort 25.17½ à 25.12½.
Van de genoteerde fondsen waren Oostenrijksche door verkooporders zeer gedrukt, Spaansche daarentegen beter te plaatsen.

LONDEN, 22 Dec. 3 % Consols cont. —,—; idem op tijd 92⅞ à 93; 5 % Braziel 1824, 94 à 96; 4½ % idem 1852, 92 à 94; 6 % Buenos-Ayres 92 à 95; 6 % Chili 100 à 103; 3 % idem 68 à 72; 5 % Denem. 100 à 102; 3 % idem 83 à 85; 2½ % Holland 64 à 65; 4 % idem 96½ à 97½; 1½ % Ecuador 13 à 14; Landw. idem 3 à 4; 3¼ % Grenada 18 à 20; uitgest. idem 5 à 6; 3 % Mexico 19½ à 20; 4½ % Peru 75 à 77; 3 % idem 51 à 53; idem te New-York —,—; 3 % Port 43½ à 44½; 5 % Rusland 105 à 107; 4½ % idem 96 à 98; 3 % Spanje 41 à 42; 1½ % idem 25½ à 26; Amort. idem 5⅞ à 6⅛; Coup. Cert. idem 5 à ¼; 5 % Sardinië 84 à 86; 6 % Turkije 95⅝ à 96; 4 % idem geg. 101 à 101½; 4½ % Venez. 30 à 32; Uitgest. idem 11 à 13; Wissel Amst. kort 11.16 à 12.18; idem 3/m 12.2½ à 12.2; Parijs 25.25 à 25.35.
Aanvankelijk vertoonden zich veel koopers in Engelsche fondsen zoodat de prijs van Consols tot 93¼ à ⅜ is gerezen, (zijnde ⅜ à ½ hooger als gisteren) waartoe hoofdzakelijk de vermeerdering van Edel metaal bij de bank en de ruimte van geld ter beurze aanleiding gaven, later echter liep de markt zonder eenige andere reden dan door verkoopen op speculatie terug en sluiten Consols 92⅞ à 93.
Ook in vreemde Effecten was de markt aanvankelijk gunstiger gestemd dan op het einde, evenwel sluiten Spaansche 3 % iets vaster terwijl alle de overige nog zelfs onder hun vorig standpunt blijven.
5 % Braz. 97½, 96½; idem op 31 Dec. 97, ⅝, 97; idem 1829/39, 95½, 95, 96½; idem 1843, 98; Ecuador Land Warrant 3⅛; 5 % Guatimala 53; 3 % Mexico 19¾; idem op 31 Dec. 20⅛, 19⅞, ½, ⅝; 3 % Port. op 31 Dec. 44½ à ⅝; 3 % Spanje 41⅝, ½; 1½ % idem 25⅝; 6 % Turkije op 31 Dec. 96⅛, 95⅞; idem 4 % geg. 101; idem op 31 Dec. 101⅛, ¼, 100¾; 2½ % Holl. 64; idem 4 % 97⅜, 97.
Er is heden wederom £ 85,000 in goud aan de bank afgeleverd, en men verwacht dat de geheele remise per de Africa aangebragt, (£ 340,000) ook in de bank zal vloeijen, daar er volstrekt geen vraag voor uitvoer is. Overigens zijn van de Levant £ 40,000 specie ontvangen. De eenige uitvoer van specie gedurende deze week bestaat voor alsnog, in £ 27,000 per de Niagara naar Amerika; de bewegingen in Edel metaal alhier leveren dus tot nog toe alweder een voordeelig resultaat op.

BERLIJN, 23 Dec. 4½ % Pruiss. Staats. 99⅛ g., 3½ % idem Premie Sch. 109½ p.; 4 % Disc. Comm. Act. 101, 102; 5 % Metalliek 77; 5 % idem Nat. 80⅛ p.; 4 % Oost. Loten fl. 250, 1854, 104 p.; 4 % idem Cred. Anst. 98⅛, 97¾, 98⅛; 5 % Fr. Oost. Sp. Act. 186¾, 188, 186¾; 5 % Russ. Stieglitz 5de Serie 100⅛ p.; idem 6de Serie 104⅛ p.; 4 % Poolsche Schatk. 78⅛ p.; Wissel Amst. kort 143; idem 2/m. 141 p.; idem Londen 3/m. 6.17⅛; idem Parijs 2/m. 79; idem Frankfort 2/m. 56.12; idem Petersb. 3/w. 95.
De stemming was heden over het algemeen flaauw, slechts Pruissische fondsen bleven tot hoogere prijzen gevraagd.

FRANKFORT, 22 Dec. 5 % Met. 75⅛ à ¾; idem Nat. 78⅜, ½, ¾; idem Amst. 87 p.; Oost. Bank-Act. 1104, 1108, 1105; idem Cred. Act. 182, 181, 181½; idem Loten, fl. 250, 1839, 119 à 120; idem 1854, 101⅛ à 102¼; Badens, idem fl. 35, 49⅛ à ⅜; Nassau idem, fl. 25, 33¼ à ½; Sard. idem fr. 36, —,—; Keurh. idem Thl. 40, 38½ à 38⅜; 3½ % Pruiss. idem 109⅞ g.; 1½ % Spanje 25⅛, ½; 3 % idem Binnenl. 36½ g.; Wissel Amst. kort 100⅜; idem Londen 118⅛ p.; Disconto 5 %.
Oostenrijksche fondsen en actien alsmede Spaansche waren heden wederom tot hooger prijzen begeerd.

HAMBURG, 23 Dec. 5 % Oostenr. Nation. 79¾, 75, 4 % idem Loten 103, 102; 5 % Eng. Russ. 98, 97½; 5 % Hamb. dito 94 g.; 5 % Stiegl. idem 5de Serie 94 g.; [illegible] Spoorw. Aand. idem 95¼; 95; [illegible] 94¼ p.; 3 % idem 80 p.; 1½ % Spanje 25⅛, 25¼; 3 % idem Binnenl. 37⅛, 37¼; 3½ % Pruiss. Premie Sch. 110, 109½; 3 % Mexico —,—; Disconto 4 à 4½ %; Wissel Amst. kort 36.35; idem 3/m. 37.
Fondsen waren heden zeer gezocht, terwijl actien meest [illegible] lager waren.

— De tijdingen aangebragt met de stoomboot Atlantic, die New-York 10 dezer verlaten heeft en te Liverpool Dingsdag is aangekomen, melden, dat het departement der schatkist 9 dezer de betalingen heeft gestaakt. Daardoor zou, volgens den New-York Herald, met overeenstemming van den secretaris Cobb, de uitgifte van schatkist-biljetten noodig worden.
Uit Kansas berigt men, dat de secretaris Stowton, waarnemend gouverneur, de nieuwe wetgevende kamers tegen den 7 had bijeengeroepen. Op het vernemen van dat feit had de president hem per koerier bijzondere instructiën en zijnen dank voor de bewezen diensten doen toekomen. Tevens bragt hij de benoeming van generaal Denver tot gouverneur over.
De troepen onder kolonel Cook, naar Utah bestemd, waren 3 Nov. op 180 mijlen ten westen van het fort Laramie en rigten zich zoo snel mogelijk naar de punten van de Groene rivier, door kolonel Johnson aangewezen. Men wilde dat Brigham Young voornemens was den strijd gedurende den winter vol te houden en in de lente, vóór het aankomen van versterking, al de bezittingen der Mormonen te vernielen en naar eene andere streek te vertrekken.
Dépêches, bij het gouvernement der Vereenigde Staten ontvangen, berigten, dat de Engelsche stoomboot Alecto een slavenhaalder met 400 negers had genomen, waarvan de helft is geworden.
De opstandelingen te Mexico zijn verslagen geworden.

BERN, 22 Dec. De nationale raad heeft met algemeene stemmen, den waarborg, dien de Oroniljn van hem gevraagd had, verworpen.

MADRID, 22 Dec. Het loopende gerucht, dat onderscheidene banken te Havana hare betalingen gestaakt zouden hebben, is van allen grond ontbloot.
— Het gerucht der benoeming van den heer Isturitz tot president van den senaat, wint veld.
— De canditatuur van den heer Gonzales Bravo, voor het gezantschap naar Engeland, wordt door de meerderheid van de partijleden der kroon niet ondersteund.

SCHIEDAM, Heden 24 Dec. ROGGE. Verk. 144/2 ℔ Archangel f 175 6/w. — GERST 130/2 ℔ Koersche f 180. — MOUTWIJN f 12.25. — JENEVER f 17.75; Amsterd. proef f 19.

DELFT, Heden 24 Dec. BOTER. 1e kwal. per ½ v. f 58 à 54; 2e kwal. per ½ v. f 48 à 52. Heden was de markt buitengemeen willig en de prijzen hooger.

HAMBURG, 23 Dec. KOFFIJ onveranderd. — TARWE loco vast bij weinig handel. — ROGGE [illegible]

HAVRE, 22 Dec. KATOEN met goede vraag en zeer vaste prijzen tot fr. 90 à 91 voor bas Louisiana; op levering is de handel beperkt, daar er weinig wordt aangeboden; men zou fr. 88 voor middl. Louisiana en fr. 90 voor good middl. betalen. In disp. zijn dezen morgen 1000 b. afgedaan, per telegraaph verneemt men het verongelukken van het schip Nationale, van New-Orleans naar deze plaats bestemd, beladen met 3561 b. Katoen. — KOFFIJ heden zonder handel. — SUIKER onveranderd, 70 v. Antilles goede 4de tot fr. 55 verhandeld. — CACAO flaauw, 150 b. Haïti behaalden fr. 75. — HUIDEN. Heden zijn weder afgedaan 500 st. Pernamb. droog gez. tot fr. 81.25.

PARTICULIERE Telegraphische Dépêches.

PARIJS, Heden 24 Dec. (2 ure). 3 % Fransche Rente 67.70; 3 % Binnenl. Spanje 37⅜; 1½ % idem 25⅜; Cred. Mob. 790; Fransch-Oostenr. Spoorw. 720; Russ. idem 505.

LONDEN, Heden 24 Dec. (1½ ure), Consols 93¼; Mexico 19⅞; 1½ Spanje 26⅛.

ANTWERPEN, Heden 24 Dec. [illegible] Met. 75⅛; idem Nat. 77⅞; [illegible] Spanje 37¼; [illegible] Spanje 24⅝ [illegible] Prost 340.

WEENEN, [illegible] Dec. (Beurs-coursen). 5 % Metall. 80⅜; [illegible] Actien 207⅞; Wissel Londen 10.18.

SLOTPRIJZEN.

LONDEN. Heden 24 Dec.		PARIJS. Heden 24 Dec.	
3 pCt. Consols contant		Rente 3 pCt.	67.50
3 „ Idem op tijd	[illegible]	4½ „	[illegible]
3 „ Mexico	19⅝	Spanje Binnenl. 3 pCt.	37¼
4½ „ Peru	75	Idem	
3½ „ Grenada		[illegible]	
Uitgestelde Idem			
4½ pCt. Venezuela	29½ à 30	Sp. Cred. bij Rothsch.	
2½ „ Uitgest. Idem	11⅞	Idem Prost	
3 „ Portugal	44	Oostenr. Cred.-Actiën	
3 „ Spanje, Buitenl.	41¼	Russ. Spoorw. Aand.	
1½ „ Idem	25⅞	Disconto	
Coupons Certificaten		[illegible]	
Amortisable Schuld	5⅝		
5 pCt. Russen			
5 „ Idem			
2½ „ Holland	64	MADRID. 23 Dec.	
4 „ Idem	97	Spanje Binnenl. 3 pCt.	40.05
Illinois Spoorw. aand.	88	Idem 1½	27.30
Idem Oblig. C. B. 7 pCt.	76		
Disconto	8	ANTWERPEN. Heden 24 Dec.	
		2½ pCt. Belgie	[illegible]
		5 pCt. Metalliek	[illegible]
		5 Idem Nation.	[illegible]
WEENEN. 23 Dec.		Oostenr. Cred.	505
5 pCt. Metalliek	[illegible]	Spanje 3 pCt.	[illegible]
5 „ Idem Nationale	[illegible]	Idem 1½	[illegible]
5 „ Lombard. Venet.	[illegible]	Idem, Cred. Prost	[illegible]
4 „ Loten 1854	[illegible]		
Oost. Cred. Actiën	207¼	BERLIJN. 23 Dec.	
Fr. Id. Spoorw. Id.	291	[illegible] Pruis. Staats.	99
Bank-Actiën	978	Commandit. Actiën	102
Wissel Londen 3/m.	10.17	Oost. Cred. Idem	98
Zilver	6	[illegible]	

FRANKFORT [illegible] 5 pCt. Metalliek [illegible]; 5 Idem Nat. 77⅝; [illegible] Sp. Binnenl. [illegible]; Wissel Amst. kort 100⅛; Wissel Londen [illegible]; Disconto [illegible].

HAMBURG [illegible] Idem Nat. 5 pCt. 80 [illegible]

ROTTERDAM, Heden 24 Dec. [illegible] Spanje 25¼; 5 % Met. 72; [illegible] Grenada 18⅞.

PARIJS, Heden 24 Dec. Uit Constantinopel schrijft men dat thans weder de beste verstandhouding heerscht tusschen Reschid Pacha en den heer de Thouvenel, Fransch ambassadeur bij de Porte.

LONDEN, Heden 24 Dec. (1½ uur). De Bank van Engeland heeft zoo even besloten haar disconto van 10 tot 8 pCt. te verlagen, Consols 93¼.
(Andere Dépêche.) Het stoomschip Fulton is aangekomen met tijdingen van New-York, loopende tot den 12den, alsmede met 550,609 dollars in specie. De New-Yorksche banken hebben [illegible] wisselcours op Londen 109½ à 110; [illegible]
— De Times van heden wederspreekt de laatste berigten en de [illegible] van de Globe, dat sir Colin Campbell over 22,000 man beschikken. Volgens het blad zijne magt hoogstens 12,000 man, zoodat hij niet offensief tegen de rebellen kan handelen. Bij het ontzet van Lucknow zijn slechts 4 officieren gedood en 40 gekwetst.

LONDEN, Heden 24 Dec. KOFFIJ. Ceylon plantation [illegible] SUIKER onveranderd. — RIJST met vrij goede vraag. — THEE. Congo 1 3 d. op tijd. — [illegible] TALK stil; loco en Dec. 53/- [illegible]

LIVERPOOL, Heden 24 Dec. KATOEN. Afgedaan 7000 b. onveranderde prijzen.

TEXEL, Heden 24 Dec. BINNENGEK. [illegible] Margaretha, Arendina, de Jonge, Catania. — UITGEZ. [illegible] Rechteren, Voet, Hull. — Burgemeester Huidekoper, Takes, dito.

Zeetijdingen.

TEXEL. BINNENGEK. 23 Dec. Noord-Braband, Bok, Wijnkoopersbaai, vertr. 23 Sept.
Diana (st.), Londen.
Clipper, Gilloot, Kok, Grangemouth.
UITGEZ. 23 Dec. Ranger (st.), Londen.
Graaf v. Rechteren (st.), Hull.
Burgemeester Huidekoper (st.), dito; de twee laatste zijn door tegenwind op de reede teruggekomen.
ZEILKLAAR. 22 Dec. IJstroom, Hansen, Batav.
Doggersbank, Kerkhoven, dito.
Paul Johan, Hulsings, dito.
Cornelia Houtman, Rollman, dito.
Adm. Jan Evertsen, Tekelenburg, dito.
Cornelia, Jaski, dito.
Kaap Hoorn, Dik, Samarang.
Graaf v. Limb. Stirum, v. Holdinga, Valp.
Anna Maria Henr., Zwanenburg, Surin.
Susanna, Groenewoud, dito.
Hermanus Isaac, Braunsthal, dito.
Mina, Cupido, dito.
Santa Rosa, Buikes, Curaçao.
Auguste, Johannsen, Laguayra.
Susanna, Mocker, Galaz.
Twee Gezusters, Giezen, Konstantinopel.
De Vlijt, Engelsman, dito.
Stella Matutina, Beekman, Triëst.
Stad Leeuwarden, Dijk, Messina.
Burgemeester van Sitter, Pâl, Genua.
De jonge [illegible], Gnedde, Livorno.
Belem, Alvarez, Bilbao.
Annachien Bendix, Siersema, Nantes.
Peking, Croese, Newport.
Alyda, Dallinga, Cardiff.
J. C. Schöeel, van Beest Holle, Liverpool.
Drie Gebroeders America, Kroos, Bridgt.
BROUWERSHAVEN. BINNENG. 23 Dec. Elizabeth, Venstra, Batavia, vertr. 28 Aug.
UITGEZ. 22 Dec. Daniel, v. Yper, Londen.
HELLEVOETSLUIS. BINNENG. 23 Dec. Seabird, Nuttal, Jersey.
Voorwaarts, Bus, Brouwershaven.
UITGEZ. Cornelia (st.), Bristol.
Earl of Auckland (st.), Londen.
Moselle (st.), dito.
Ocean Queen (st.), Hull.
Seahorse (st.), dito.
BRIELLE. UITGEZ. 23 Dec. Londen (st.), Harwich.
ZIERIKZEE. BINNENGEK. 22 Dec. Anna en Rosetta, Redwood, Boston n. Rott.
VLISSINGEN. BINNENGEK. 21 Dec. J. F. Wessel, Sörensen, Rio Janeiro.
Gezusters, Engelsman, Riga.
22 Dec. Daniel, van Yper, Port au Prince.
Belus, Paul, [illegible]
Demetrio Flavio, Ivanusovich, dito.
Ippogriffo, Malta, Scafanova.

VREEMDE HAVENS.
BINNENGEKOMEN.
LONDEN, 21 Dec. Esperance, Feijen, Buenos-Ayres.
22 Dec. Hendrik, Klein, Gefle.
Pandora, Jongebloed, Ibrail.
FALMOUTH, 21 Dec. Vrijhandel, Leverstein, Manilla.
Glenburn, Tebenham, Akyab.
NEWPORT, 20 Dec. Cornelia Louisa, Wiers, Amsterdam.
LOWESTOFF, 20 Dec. Diana, Fijn, Newcastle n. Genua.
HULL, 21 Dec. Jantje Nanninga, Meihuizen, Stokholm.
Courier, Thompson, Rotterdam.
BRAKE, 18 Dec. Goede Verwachting, Liedtjn, Farge.
Meta, Huigens, Hull.
SWINEMUNDE, 21 Dec. Kleine Fritz, Waak, Riga.
HOLTENAU, 20 Dec. Onderneming, Bekkering, Dantzig n. Feddervarden.
GENUA, 16 Dec. Gironde, van Emmerik, Newcastle.
UITGEZEILD.
FALMOUTH, Rotterdam, Klaasen, Rotterdam n. Marseille.
QUEENSTOWN, 20 Dec. Anne Crepton, Turner, v. Rangoon n. Rotterdam.
PWLLHELL, 20 Dec. Agatha en Maria, v. Zijp, Liverpool n. Batavia.
CARDIFF, 19 Dec. Sara, Zeeman, Amsterdam.
20 Dec. Maria Agnes, ten Brink, Melbourne.
CADIX, 12 Dec. Z. M. stoomfr. Admiraal van Wassenaar, de Vaynes van Brakel, Toulon.
TRIËST, 17 Dec. Elisabeth Helena, Coerkamp, Hamburg.
BANGKOK, 27 Sept. Albrecht Beijling, Muller, Amoy.

SCHEEPSTIJDINGEN.
AMSTERDAM, 24 Dec. Het klipper fregatschip Noord-Braband, kapt. Bok, van de Wijnkoopersbaai in Texel binnen, heeft de tehuisreis in 88 dagen volbragt. Aan boord is alles wel.
HOLTENAU, 21 Dec. Het schip Onderneming, Bekkering, v. Dantzig met hout n. Feddewarden bestemd, is met verlies van zeilen en andere schade alhier aangekomen.
Door den Minister van Marine wordt, in dato 's Gravenhage, 15 Dec., bekend gemaakt [illegible] vernemens-berigt, gedagteekend: Kaap de Goede Hoop, den 7den Sept. jl., [illegible] dat de zeelieden wordt gewaarschuwd voor het bestaan eener zandbank, circa 5 Eng. mijlen van het strand aan den mond van de Bloody-rivier, waarop bij tusschenpoozen eene sterke branding staat; en is aldaar 4½ vadem op zandigen grond gelood.
De ligging der bank is:
Op de monden der Bloody-rivier N. 30° W. juist 5½ mijl, Kaap Natal N. 40° O., 25½ mijl.
— Vermoedelijk is dit de Aliwal-bank, voorkomende op de kaarten der Admiraliteit (Zuidkust van Afrika, 8ste vel), maar zij is thans zoo veel verder van het strand verwijderd bevonden, dat eene nieuwe bekendmaking van dit gevaar voor de schepen, die aldaar passeren, wenschelijk is voorgekomen.
HARLINGEN, 23 Dec. Het schip Vier Gebroeders, kapt. K. Butter, van St. Petersburg naar Londen is alhier 19 met slagzijde, verlies van zeilen, boot en verschansingen, binnengeloopen; moet lossen om te repareren.
Gepraaid 16 Dec. Op 47° 3' NBr., 18° 22' W.L. Zwarte Zwaan, kapt. S. Stikkel, v. Rott. n. Melbourne.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.
WIJNKOOPERSBAAI. Noord-Braband, Bok: 8215 b. Koffij, 2424 k. Thee, 3814 sch. Tin, 923 boss. Bindrott. N. H. M.
HAVANA. Havana Packet, de Boer: 848 kisten Suiker, F. Smelt & Zonen; 64,000 Sigaren, W. Lehman; 10,000 dito, A. Engels; 273,000 dito, P. & C. Haje; 2 partijen dito, B. H. Manus; 2 k. Koopmanschappen, J. Daniel, te 's Gravenhage.
SMIRNA. Victoria, kapt. de Haan: 170 v. Koffij, 576 dozen en 297 kistjes Vijgen, 1 k. Koopmanschappen, C. L. Engelberts & Zoon; 20 d. Vijgen, 20 v. zwart Rozijn, Alstorphius & van Hemert; 1 k. Fruit, S. Wolff; 23 [illegible], Grohé & Sander, te Rotterdam; 20 v. zwart Rozijn, Reuchlin & Dutihl, idem; 59 z. Koopmanschappen, 28 v. zwart Rozijn, Order te Rott.; 2700 d. en 789 ktjs. Vijgen, 1 baal Tapijten, 1 k. Fruit, 19 v. rood Rozijn, Order.

Rivier-Berigten.

ARNHEM, 22 Dec. Rijnhoogte 10 duim; gew. 2 d.
KEULEN, 22 Dec. Rijnhoogte [illegible] Keulsch [illegible] Rijnl.

Nagekomen Binnenlandsche Berigten.

's GRAVENHAGE, 24 Dec. In de gisteren avond gehouden zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal werden hoofdstukken III (buitenl. zaken), IV (justitie), V (binnenl. zaken), VI (herv. en andere eered.), en VII (R. K. eered.) met algemeene stemmen (29) aangenomen. Wegens het ver gevorderde uur, werden de beraadslagingen over hoofdst. VIII (marine), tot heden ochtend uitgesteld.
— In de zitting van heden zijn nog aangenomen hoofdst. VIII, met 25 tegen 1 stem (de heer Cremers); hoofdst. IX, a en b, en hoofdst. XII met algemeene stemmen, hoofdst. XI, met 22 tegen 4 stemmen. De wet op de middelen werd aangenomen met 24 tegen 1 stem (de heer Rijckevorsel) en de begrooting van oorlog (crediet-wet) met algemeene stemmen. Hierop is de Kamer tot nadere oproeping gescheiden.

LAATSTE BERIGTEN.

PARIJS, 23 Dec. Aan de beurs werd beweerd, dat er geene zeer gunstige berigten uit Marseille waren aangekomen; daarentegen het uit Lyon allergunstigst. De prijzen der zijde zijn 3 à 4 francs gestegen.
— De houding der beurs is tamelijk goed.
— De keizer heeft heden den staatsraad, die eene langdurige zitting hield, gepresideerd.
MARSEILLE, 23 Dec. De Carmel is heden binnengeloopen met tijdingen uit Constantinopel van den 16den. Er zijn daarmede 600,000 francs aangebragt. Mehemet Pacha bevindt zich te Malta.
— Reschid Pacha's invloed neemt hoe langer hoe meer toe.
— Er heerschen zware stormen in de Zwarte Zee.
LONDEN, 23 Dec. De Times ziet in de benoeming van baron Brunow tot ambassadeur van Rusland aan het Engelsche hof, een feit van zeer groot gewigt, omdat sedert 1839, toen de graaf Pozzo di Borgo door den baron Brunow vervangen werd, geen Russisch edel [illegible] met den rang van ambassadeur is geweest. Bovendien is er geen staatsman, die de vroegere vriendschap van Rusland en Engeland met sterker verlangen in stand heeft [illegible] houden als juist baron Brunow, die zijn post niet heeft verlaten, vóór dat de vijandelijkheden op het punt stonden uit te breken. De terugkomst van baron Brunow wordt derhalve door het Engelsche dagblad beschouwd als een bewijs voor de oprechtheid der goede gezindheid van den czar jegens Engeland, [illegible] belangen van beide rijken.

ADVERTENTIEN.

Vijf en twintig jarige Echtvereeniging
van
J. SCHOKKER,
Med. et A. O. Doctor en
J. MESSCHAERT.
Purmerende, den 20sten December 1857. (1614)

Heden beviel door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eenen Zoon W. C. VAN KONIJNENBURG, geliefde Echtgenoote van Jonkhr. E. J. VAN HOLTHE.
Dwingelo, 17 December 1857. (1615)

(1620) Maandag, 21 Dec. Heden avond te acht ure beviel zeer voorspoedig van eene Dochter, A. H. F. MEYBOOM — TYDEMAN.

Den 20sten December overleed te Apeldoorn, F. C. M. VAN SON, jongste Dochter van wijlen PIETER NICOLAAS ALEXANDER VAN SON en FREDERIKA LOUISE WILHELMINA 'T HOOFT, in den ouderdom van ruim zestien jaren. (1613)

HOUDERS van **COGNOSSEMENTEN** van Goederen aan Order per het Stoomschip **Ondine**, Kapt. M. LOVIUS, van Bordeaux, gelieven zich ten spoedigste te adresseren aan de Cargadoors J. DANIELS EN ZN. & ARBMAN, alhier. (1618)

Bestuurderen van het
KONINKLIJK
ZOÖLOGISCH GENOOTSCHAP
NATURA ARTIS MAGISTRA

brengen, bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

a. Dat overeenkomstig het 7de Art. van de Voorwaarden der Geldleening, ten behoeve van het Genootschap, groot *f* 250,000, op den 12den December, II. zijn **UITGELOOT** 29 Hoofdaandeelen, tot een gezamenlijk bedrag van *f* 14,500, zijnde 24 Heele Aandeelen, van *f* 500, genommerd:

No. 63, 71, 83, 86, 87, 88, 90, 132, 134, 157, 166, 173, 217, 259, 279, 280, 286, 321, 329, 348, 370, 373, 386 en 393;

benevens 10 Halve Aandeelen van *f* 250, gemerkt A en B, genommerd:

421, 430, 475, 481 en 498,

welke allen, met bijvoeging van 1½ pCt. Premie, van den 1sten Januarij tot den 31sten Maart 1858, zullen worden betaald ten Kantore van de Heeren LE NORMANT & VAN OUWENALLER, tegen overlevering der Stukken met derzelver onverschenen Coupons.

b. Dat het genot van Interest op de Uitgelote Aandeelen ophoudt met 1 Januarij 1858.

c. Dat ten Kantore voormeld, mede gedurende de eerste drie maanden van 1858, zal worden gevaceerd tot de betaling van de op 1 Januarij 1858 vervallende Interest-Coupons der Aandeelen in de meergenoemde Geldleening, groot *f* 250,000; en

d. Dat zij, welke tot 1 April 1858 zich niet hebben aangemeld tot de ontvangst van het bedrag der Uitgelote Aandeelen en de verschenen Interest, eerst in de drie eerste maanden van 1859, na vooraf gedane aankondiging, op de betaling daarvan zullen aanspraak hebben.

Amsterdam, 14 Dec. 1857. ***F. C. Zillesen***, Pres.
L. G. van Hoorn, Secr.
(1606)

Belangrijke Verkoop
VAN HOOGSTAMMIGE
EIKEN- DENNEN- CANADAS-
ROODWILGEN EN ABEELBOOMEN,
STAANDE TE
Horn, Haelen, Neer en Kessel.

Op verzoek van den Hoog Wel Geb. Heer **Ch.** Baren **de Keverberg d'Aldengoor**, grondeigenaar, wonende op het kasteel *Aldengoor* te Haelen, zal de Notaris HAFFMANS, residerende te Helden, op na te melden plaatsen en dagen, telkens des voormiddags ten 10 ure te beginnen, publiek ten meestbiedende tegen crediet verkoopen:

Op Maandag den 28 December aanstaande
te Horn en Haelen.

1. 122 zware EIKENBOOMEN, waaronder eenige dienstig tot Molen-Assen en Oliebanken.
2. 70 CANADAS-, ABEELEN- en ROODWILGEN-BOOMEN.
3. 2200 DENNEN, dienstig tot kepers, ribben, hopstaken, afbindsels en stuthout.
4. 21 grof- en 40 fijn DENNENBOOMEN, bruikbaar tot planken en ribben.

Op Dingsdag 29 December daarna
te Horn en Haelen.

1. 218 EIKENBOOMEN, waaronder 92 zeer schoone.
2. 1165 DENNENBOOMEN, dienende tot balken, en planken, wurmen, ribben en molenroeden.
3. 4130 fijn- en grof DENNENBOOMEN, dienstig tot wurmen, ribben en kepers.

Op Woensdag 30 December opvolgende.

1. 26 bijzonder schoone hoogstammige EIKEN en 37 ABEELBOOMEN.
2. 185 schoone bijzonder lange DENNENBOOMEN.
3. 500 uitmuntende DENNENBOOMEN, waaronder eenige van 80 voet lengte en 2 voet middellijn, dienstig tot mastboomen, molenboomen, balken en planken.
4. 600 EIKEN HOUTDRAGERS en 14 schoone BEUKENBOOMEN.

Op Donderdag 31 December daarna
te Neer.

1. 97 EIKENBOOMEN, waaronder eenige schoonen.
2. 4 ELSEN-, 30 CANADAS- en 20 zware ABEELBOOMEN.
3. 15 slagen DENNENBOOMEN, dienstig tot wurmen, ribben en kepers, bekleedende eene oppervlakte van 3 bunders en 40 roeden

Op Vrijdag 1 Januarij 1858.
te Kessel.

1. 70 schoone lange EIKEN.
2. 15 slagen DENNENBOOMEN, dienstig tot wurmen, ribben, kepers enz., beslaande eene oppervlakte van 5 bunders, 42 roeden.

Al de te verkoopen boomen, op eenen gemiddelden afstand van een half uur van de rivier de Maas en digt bij den grooten weg van Venlo naar Maastricht staande, kunnen op de voordeeligste wijze vervoerd worden, hetgeen vrij belangrijk is, doordien eene menigte van het hout kan gebruikt worden voor stuthouten in kolenmijnen en het Eikenhout veelal kan dienen tot dwarshouten voor spoorwegen. (1570)

DE CONCURRENT.
Nieuwendijk bij den Dam.

Dr. RAHLE'S **Kliswortel-Olie** bevordert den haargroei, maakt de haren zacht en golvend, en versterkt de haarbuisjes.
Iedere flacon draagt tot teeken der echtheid en tot wering der namaaksels, de handteekening H. KOTHE.

Echte Cocoszeep 12½ Cent.

Stijfselglans 10 Ct., Dusseldorfer Mosterd 20 Ct., Lavasteenen 50 Ct. Onfeilbaar Vlekkenwater van den Concurrent verdrijft alle vlekken uit iedere stof. 25 Ct. kost het fleschje. (1610)

H. H. TABAKSHANDELAREN.

Iemand zag zich gaarne als REIZIGER geplaatst, welke reeds verscheidene Provinciën bereisd heeft, en van goede getuigschriften zijns vorigen patroons voorzien is. Reflecterenden worden verzocht zich franco te adresseren per gesloten briefje onder Lett. T. L. aan het Bureau van dit Blad. (1607)

Te WAGENINGEN wordt gevraagd:
Een Gemeente-Opzigter,
op voorwaarden, waaromtrent ter Secretarie, onder overlegging van bewijzen van bekwaamheid, op franco Brieven of in Persoon, inlichtingen te bekomen zijn. (1582)

KERSGESCHENKEN.

Door P. M. VAN DER MADE, te Amsterdam (Stilsteeg G N°. 88) is uitgegeven:

VADER! UW WIL GESCHIEDE!
Bladen uit het Levensdagboek van eenen Leeraar.
NAAR HET HOOGDUITSCH VAN
Dr. AUGUST WILDENHAHN.
Met Vignet en Portret ***f* 1.90**, in fraai linnen band ***f* 2.50**.

WERP AL UWE BEKOMMERNISSEN OP DEN HEER!
NAAR HET HOOGDUITSCH VAN
Dr. AUGUST WILDENHAHN.
Met keurige Titelvignet ***f* 1.90**, in linnen band ***f* 2.50**.
Beide bovenstaande werken van Dr. WILDENHAHN zijn overgebragt door Ds. C. SEPP, te Leiden.

Gesprekken en Overdenkingen
over de
GEBOORTE
VAN ONZEN HEER JEZUS CHRISTUS.
(1617) Vijfde Druk. 209 bladz. gr. 8vo. ***f* 1.75**.

Zuinigheid! Gemak! Veiligheid!
VOOR IEDEREEN
die GAS brandt, is als onmisbaar uitgegeven:
PRACTISCHE HANDLEIDING
VOOR
GASVERBRUIKERS,
dienende tot SPAARZAAMHEID, NUT en VEILIGHEID.
(1542) ***Prijs 30 Cent.***

JAARBOEKJE VOOR GASVERBRUIKERS,
1858,
tot het aanteekening houden van de verbruikte Gas en het controleren van den Meter.
PRIJS 25 CENT,
Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaars.

ANTWERPSCHE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ
„LE LLOYD BELGE,"
Gemagtigd bij Koninklijk Besluit van 17 Julij 1856.

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL: 3,000,000 Francs.

De **LLOYD BELGE** verleent, tegen billijke en vaste premiën, ***Verzekeringen tegen Brandgevaar op alle roerende en onroerende Goederen***, welke door het vuur kunnen vernield of beschadigd worden.

De schade, veroorzaakt door den bliksem, ook indien deze geen brand ten gevolge heeft, wordt door haar vergoed.

Mits eene geringe verhooging der premie, verzekert de Maatschappij tegen de losbarsting van het gas.

De brandschade wordt onmiddellijk na den voorval geregeld, terwijl de kosten der waardering tot last der Maatschappij zijn.

Nadere informatiën geeft,

De Hoofd-Agent voor Limburg, te Sittard,
W. H. TIMMERS.

In de Steden en Voornaamste Plaatsen van Limburg worden
AGENTEN voor de LLOYD BELGE gevraagd.
Reflecterenden gelieven zich, bij franco brieven, te wenden aan het Hoofd-Agentschap te Sittard. (1571)

Het Geneeskundig Etablissement
ZUIDERBURG, NABIJ 'SGRAVENHAGE.

Ontvangt LIJDERS van alle Ziekte-Categoriën, behalve Krankzinnigen. Voor Ooglijders en Patiënten, behebt met Verkrommingen, zijn geheel bijzondere beschikkingen genomen. (1533)

VRIJWILLIGE OPENBARE VERKOOP
BOUWLANDEN

De Notaris JESSE, residerende te Maastricht, zal op Maandag 28 December 1857, [illegible] ten 10 ure, ten huize van [illegible] in Eys, [illegible] in het openbaar verkoopen:

Gemeente Vlestraten.

1. Een Perceel BOUWLAND van 1 Bunder, 8 Roeden, 58 El, in het Vlickerveld, reinende de Armen, Armen van Maastricht en Mevrouw Schoenmaekers, A, N°. 36 en 37, in pacht bij den Heer SCHOENMAEKERS.
2. Een DITO van 39 Roeden, 12 El, in het Vlickerveld, reinende den Heer Olieslagers en Bouwens, D, N°. 251.

Gemeente Bunde.

3. Een DITO van 25 Roeden, 25 El, in het Lochterveld, reinende Zuid en Noord de straat, Sectie A, N°. 1031. — Deze 2 Perceelen in pacht bij JASPER HUYDTS.
4. Een DITO van 17 Roeden, 18 El, achter de Locht, reinende het Bosch en G. Vossen, A, N°. 993.
5. Een DITO van 10 Roeden, 35 El, in het Lochterveld, aan de Wig, reinende [illegible] en Ramakers, A, N°. 68. — Deze 2 Perceelen in pacht bij MATH. HUYDTS.
6. Een DITO van 48 Roeden, 65 El, in het Bunderveld, reinende de Lenaerts en HH. Tielens, B, N°. 825.
7. Een DITO van [illegible] Roeden, [illegible] El, in het Maasveld, reinende Oost en West den Heer Visschers, B, N°. 791 en 792. — Deze 2 Perceelen in pacht bij [illegible]
8. Een DITO van [illegible] Roeden, [illegible] El, in het Maasveld, reinende [illegible] Sectie B, N°. [illegible]
9. Een DITO van [illegible] Roeden, [illegible] El, in het Maasveld, reinende [illegible] Schild, B, N°. 914.
10. Een DITO van 42 Roeden, 60 El, [illegible] reinende Paulus, Honée en Janssen, B, N°. 64 en 122.
11. Een DITO van 17 Roeden, 80 El, in de Dellen, Sectie B, N°. [illegible] — Deze Perceelen in pacht bij MART. PAULUSSEN.
12. Een DITO van [illegible] Roeden, 74 El, aan Overbunde, A, N°. 547. — In pacht bij P. KEULEN.
13. Een BAKHOUT van 12 Roeden, 42 El, aan de Maaskant, A, N°. 971.

Gemeente G[illegible]

14. Een BOUWLAND van 21 Roeden, 18 El, in het Genderveld, aan Malangsweide, reinende Jan Arnold en de kinderen Ramaekers, B, N°. 201.
15. Een DITO van 16 Roeden, 18 El, in het Genderveld, reinende de Erf. Penders en S. Ghijsen, B, N°. 305 en 306.
16. Een DITO van 14 Roeden, 52 El, in het Genderveld, reinende P. Dekkers en M. Paulussen, B, N°. [illegible] Deze drie Perceelen in pacht bij [illegible]
17. Een DITO van 13 Roeden, 48 El, in het Stommerveld, reinende P. Cals en de Wed. Janssen, A, N°. 567, in pacht bij L. MAESSEN.

Verdere [illegible] ten Kantore van den Notaris JESSE. (1569)

Aanbesteding.

Op Maandag den 28sten December 1857, des Middags ten 12 Ure, zal door den COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in eene der vertrekken van het Provinciehuis te Groningen, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den Waterstaat in het 1ste District, onder nadere approbatie,

in het openbaar worden aanbesteed:

Het aanleggen van een Grindweg, in de gemeenten Leek en Marum, in twee Perceelen, als:

1ste PERCEEL. Van het Zuidelijk einde van den Provincialen kunstweg van Enumatil naar de zandhoogte, over Midwolde en Tolbert, tot het midden der grensscheiding tusschen de gemeenten Leek en Marum, lang 6535 ellen (daaronder niet begrepen de keijenstraat te Tolbert, lang 480 ellen), benevens een zijtak van genoemden weg nabij de Lindе, langs den Drentschen weg, tot de brug over het Molenkanaal te Leek, lang 2004 ellen.

2de PERCEEL. Van het midden der grensscheiding tusschen de gemeenten Leek en Marum, of het einde van het 1ste Perceel, over Nigbert, Nuis en Marum, tot de grensscheiding met de Provincie Friesland bij de Friesche palen, lang 11,065 Ellen.

Deze AANBESTEDING zal geschieden bij enkele Inschrijving, voor ieder Perceel afzonderlijk, en in massa.

De gadingmakenden kunnen van de Begrooting van kosten van voorschreven werk ter Provinciale Griffie van Groningen kennis nemen.

Het BESTEK, waarnaar de bovengemelde AANBESTEDING zal plaats hebben, ligt, behalve in het Provinciehuis te Groningen, ter lezing: Te Groningen in den Doelen, bij de Kasteleins UITHOFF, EEKHOFF, Wed. BONTEKOE, TEN HAVE, de Wed. DE JONGE en SWARDWOLD, alle aan de Groote Markt; voorts bij de Kasteleins SPINHOFF aan de Vischmarkt, PLAAT in het Blaauwe Paard, VISSER in de Zon, en J. A. HEIKENS in de Zwaan; bij de Wed. N. DE MULDER in het Wapen van Amsterdam, bij de Wed. RASKER op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij buiten de Apoort, bij de Kasteleins MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELEMA, in de Altena; te Zoutkamp, bij den Kastelein S. H. WOLDRINGH; te Warfhuizen, bij J. A. ENUMA; te Winsum bij de Erven WIERSEMA; te Bedum, in het Gemeentehuis; te Onderdendam, in het Zijlvesterhuis en bij den Kastelein JAN KNOOP PATHUIS; te Appingadam bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te Delfzijl bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en VAN GOOR; te Ten Boer, in het Gemeentehuis, bij den Kastelein P. MEEUWES te Ten Post en bij den Kastelein A. LINTHORST, te Kaakheem; te Termunterzijl, bij den Zijlwaarder; te Martenshoek, bij de Wed. MEURS; te Zuidbroek, bij den Kastelein MONDHORST; te Winschoten in het Hotel Wisseman bij P. D. DIJKHUIZEN en bij den Kastelein P. OOSTERVELD; te Nieuwe Schans en te Veendam in het Gemeentehuis; te Grijpskerk bij de Wed. DE BOER; te Zuidhorn in het Gemeentehuis; te Noordhorn bij den Kastelein A. H. WIERINGA; te Usquert, te Oude Pekela, te Leek, te Marum en te Uithuizermeeden in het Gemeentehuis, en eindelijk in het Provinciehuis te Leeuwarden, te Assen, te Zwolle, te Arnhem, te Utrecht, te Haarlem en te 's Gravenhage.

Nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur en bij den Ingenieur van den Waterstaat te Groningen.

Groningen, De Commissaris des Konings voornoemd,
7 December 1857. **I. A. VAN ROIJEN.** (1452)

ZELDZAME GELEGENHEID.

Door vergevorderde jaren te Koop: Eene sedert onheugelijke jaren en nog met goed succes gedreven wordende

Kruideniers- en Gruttersaffaire,

met Nette Inventaris, gelegen op een drukken en fatsoenlijken stand en markt, zeer geschikt voor Jonge Lieden, voor Tappers- Komenisch-affaires, Koffij-, Water- en Vuur- en Turf- en Houtneringen, enz.

Disponibel: DIENSTBODEN van beider Sexe voor onderscheidene betrekkingen, LOOPJONGENS, etc. Adres: bij **J. D. Hoogeboom**, Commissie-, Huur- en Verhuurkantoor, Prinsegracht, hoek Westermarkt, L L, 318. Brieven Franco. (1622)

SPEELKAARTEN.

De ondergeteekende heeft in Commissie ontvangen eene groote partij **FIJNE SPEELKAARTEN *(Piquet, Ombre en Whist)*** met en zonder Landschappen, uit eene der beste Duitsche Fabrieken, welke tot 25 Januarij e. k. onder fabrieksprijs verkrijgbaar zullen zijn bij

A. ADLER,
Steendrukkerij.
Brieven franco. Warmoesstraat, het 3e huis van de St. Jansstraat, J 52.
(1609)

EEN BEKWAAM TIMMERMANSBAAS,

die door het ijzingwekkend voorval op den Holl. Spoorweg, 10 Aug. 1856, den steun van zijn bestaan verloren heeft, van goede getuigschriften voorzien, zag zich liefst ten spoedigste geplaatst als

Opzigter over Werklieden,

of als zoodanig en tevens als

Vaste Timmerman

in eene fabriek of iets van dien aard.
Adres franco, Lett. L. B. Bureau dezer Courant. (1306)

TWEE JUFVROUWEN,

van de P. G., die 5 jaren voor eene DAMES-VEREENIGING Onderwijs gegeven hebben tot opleiding van Meisjes voor den Dienstbaren Stand, zoowel Keuken- als Linnenmeid, alsook Mazen, Naaijen en Stoppen,

Wenschten gaarne in eene dergelijke Betrekking geplaatst te worden,

hetzij in eene Stad of Plattelandsgemeente, of met de eene of andere DAMESVEREENIGING eene overeenkomst aan te gaan tot het oprigten van eene dusdanige inrigting. Adres met Franco Brieven, Lett. A. Z., aan den Boekhandelaar L. DE FOUW, te Goes. (1502)

Tegen den eersten Maart wordt gevraagd, op een Instituut in Z. H.,

EEN SECONDANT,

P. G., van goede getuigenissen voorzien en liefst van den **tweeden Rang**, geëxamineerd in de Fransche en Engelsche Talen, terwijl zij, die ook onderwijs in de Hoogduitsche Taal en Wiskunde geven, het meest in aanmerking zullen komen. Salaris geëvenredigd aan bekwaamheden. Brieven franco, onder Letter B., aan den Boekhandelaar M. J. VISSER, te 's Gravenhage. (1561)

ER WORDT GEVRAAGD,

Bij eenen Apotheker te dezer stede,

EEN BEDIENDE,

welke, na een korten tijd en afgelegd examen, zich in staat en genegen gevoelt

de Affaire geheel of gedeeltelijk
OP ZICH TE NEMEN.

Reflecterende, adressere men zich onder de Lett. P. K., bij P. M. VAN DER MADE, Boekhandelaar, Stilsteeg, 88, Amsterdam.

Een LOOPJONGEN kan zich onder hetzelfde adres aanmelden, mits van goede getuigen voorzien zijnde. (1527)

Voor een nieuw opgerigt ZIEKEN-, BEGRAFENIS- en WEDUWEN-FONDS worden, op aannemelijke Conditiën, door het geheele Rijk gevraagd,

Soliede Personen,

die zich met de Correspondentie en Administratie voor hunne Woonplaats en omliggende Gemeenten willen belasten. Vereischten zijn: Eenige kennis van ADMINISTRATIE, benevens eene Borgstelling van *f* 50 in Contanten. Belangstellenden gelieven zich met opgave van Naam, Maatschappelijke Betrekking enz., franco te adresseren onder Lett. A, in den Boek- en Papierw. van A. AARTNKSEN, Utr. Str. bij de Prinsengracht. (1544)

PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG. Zaturdag 26 December. Wegens het Kersfeest, ***geene voorstelling.***

Maandag 28 Dec. (N°. 59 van het Abonnement.) TWEE TESTAMENTEN, tooneelspel, naar het Hoogduitsch van Kaiser, in 3 bedrijven en 8 tafereelen. Gevolgd door: ROBERT EN BERTRAM, groot ballet pantomime in 4 bedrijven en 6 tafereelen. (6½ ure.)

De Directie gehoor gevende aan verschillende verzoeken, heeft eene nieuwe verbindtenis voor twee gastvoorstellingen met Mevr. C. Lehmann aangegaan, waarvan de eerste zal zijn op:

Dingsdag 29 Dec. (N°. 25 van het Opera-Abonnement.) Tiende gastvoorstelling van den Heer Liebert. — DE TOOVERFLUIT, zangspel van Mozart. De Koningin van den nacht, Mevr. Lehmann; Vamino, de Heer Liebert; Zoroaster, de Heer Herrmanns. (7½ ure.) (1605)

SALON DES VARIÉTÉS, in de Nes. Vrijdag 25 en Zaturdag 26 December gesloten wegens het Kersfeest.

Collegie de Hereeniging.

De Heeren Leden worden beleefdelijk verwittigd, dat Zaturdag 26 en Zondag 27 Dec. voor hen, op het gewone uur, Bijeenkomst is.
(1606) **J. E. DUPORT.**

SALON DES VARIÉTÉS, in de Amstelstraat. Vrijdag 25 Decemb. Gesloten.

Collegie Nut en Vermaak.

Zaturdag en Zondag. Vergadering op het gewone uur.
(1611) **P. BOAS.**

Aan de gevraagde voorstelling van Maandag zal worden voldaan.

GRAND THÉATRE DES VARIÉTÉS. Amstelstraat. Maandag 28 December. Abonnement, Diploma's en vrij entrées niet geldig. Eerste der drie buitengewone voorstellingen met medewerking der Wereldberoemde Spaansche Danseres Signora Petra Camara, Signor Guerrero en verder bijhebbend Gezelschap, 125 achtereenvolgende keeren te Parijs met den grootsten bijval bekroond. DE PAREL VAN ANDALUSIE, ballet in 2 bedrijven, door de Spaansche Dansers. Vooraf: ER HAT RECHT, Lustspiel in 1 Act, von Withelmi. Daarna: BENJAMIN, DER SEINEN VATER SUCHT, Posse in 1 Act, von R. Genée, Musik von Hauptner. Tot slot: LA GALLEGADA, beroemd komisch Divertissement door de Spaansche Dansers.

Prijzen der plaatsen: Stalle Loge, Balcon en Amphithéatre *f* 2, Loge *f* 1.50, Parterre en 2e Loge *f* 1. Aanvang ten 7 ure. Men wordt verzocht bij deze Voorstelling niet te rooken.

A. VAN LIER Jz.

NB. Het programma der uit te voeren dansen zal door groote en kleine Affiches aangekondigd worden.

Societeit Eendragt maakt Magt.

Zaturdag, 26 Dec. (2e Kersdag). Buitengewone vergadering met de Zouaben. Commissarissen der societeit hebben in hunne laatste vergadering besloten, dat voor deze buitengewone bijeenkomst, tot dekking der kosten, ieder Lid bij elk af te geven kaartje, 25 cents extra moet contribueren.

Zondag, 27 Dec. Duitsche Vergadering. **A. VAN LIER, Jz.,**
(1627) Secretaris.

GRAND SALON. Zaturdag 26 Dec. (Tweede Kersdag) Partij als naar gewoonte.

Zondag, 27 Dec. Partij als naar gewoonte. Aanvang ten 7 ure.

Maandag 28 Dec. GOEDEN MORGEN MIJNHEER DEKKER, nieuwe vaudeville. Gevolgd door: DE BARON EN DE HUISKNECHT.

Schans bij de Wetering-barrière. Aanvang ten 7 ure.
(1621) **C. J. GRADER.**

VAUDEVILLE FRANÇAIS. Vendredi 25 et Samedi 26 Décembre. **Relâche.**

Lundi 28 Décembre. (N°. 8 de d'abonnement des Lundis.) La première représentation de: LES MARIS ME FONT TOUJOURS RIRE, vaudeville en 2 actes. On commencera par: LA STATUETTE D'UN GRAND HOMME, comédie en 1 acte.

Il est interdit de fumer pendant cette représentation.

On commencera à 8 heures. Entrée *f* 1.
(1626) **C. LAVERGNE.**

FRASCATI.
ZONDAG 27 DECEMBER 1857.
GROOT INSTRUMENTAAL
CONCERT.
Waarop zich zal doen hooren
de Heer Jacques Oliveira.

Fantaisie pour Violon d'Allart et Carnaval de Venise, Burlesque. Ouverture Jessonda, L. Spohr, en Zampa. Feste Rich. Hol. Souvenir an Rich. Wagner's Tannhäuser, fantaisie la Traviata en Rigoletto. Concert Aria van de Beriot, voor te dragen door den Heer J. C. W. Klehe.

Entrée *f* 1, gedeeltelijk in vertering. (Aanvang 7½ ure.)
(1623) ***J. EDUARD STUMPFF.***

Drukkerij van P. D. WANSEE.

HANDELINGEN DER STATEN-GENERAAL.

Geabonneerden op het NIEUW AMSTERDAMSCH HANDELS- EN EFFECTENBLAD toegezonden.

EERSTE KAMER.

Avond-zitting van Woensdag, 23 December.

Voorzitter de heer Mr. J. A. PHILIPSE.

De zitting wordt ten ruim 8 ure geopend.

De beraadslaging wordt over het IIIde Hoofdstuk (Buitenl. Zaken) hervat.

De heer REGOUT verzoekt den Voorzitter om, betrekkelijk de aftappingskwestie, de navolgende motie van orde in omvraag te brengen: „dat het der Kamer moge behagen, tengevolge van al het gesprokene in deze vergadering en van het besluit, door den anderen tak der wetg. magt genomen, om de tractaten te handhaven en uit te voeren en daardoor te bepalen dat de behandeling der tractaten voor 1 April door Z. E. den Min. van Buitenl. Zaken moet afgeloopen zijn en zoo niet door den Min. van Binnenl. Zaken het besluit van 15 Oct. 1856 door den commissaris des Konings laten uitvoeren."

De heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN zegt, dat hij geene bezwaren zou zien, deze motie te ondersteunen, als zij alleen strekte om aan te sporen tot handhaving van de tractaten tegenover België. Maar de motie gaat verder; zij wil, dat de Reg. die tractaten binnen een bepaalden tijd handhave en zoo niet, om door den Min. van Buitenl. Zaken het besluit van 1850 te doen uitvoeren. Eene motie, in dergelijke bewoordingen vervat, kon spr. niet aannemen.

De heer REGOUT stemt er in toe, om zijn voorstel in dien zin te wijzigen, dat het in algemeene bewoordingen, volgens spr. meening, aan de Reg. bij de gevoerde onderhandelingen kracht zou bijzetten. Dien ten gevolge wijzigt hij het voorstel aldus: „ten gevolge van onze beraadslagingen van hetgeen in de Tweede Kamer is besloten, om de tractaten te handhaven en uit te voeren, ook deze vergadering te besluiten de motie van de Tweede Kamer te bekrachtigen, en bij den Min. van Binnenl. Zaken nogmaals op de Nederl. belangen omtrent de Maas en het kanaal aan te dringen.

De heer VAN BEECK VOLLENHOVEN meent, dat het eerste gedeelte dezer motie dezelfde strekking heeft als die, door de Tweede Kamer aangenomen. Eene herhaling van zoodanig besluit achtte hij onnoodig, omdat zij den Min. v. Binnenl. Zaken toch niet verder zou kunnen brengen, dan tot hetgeen hij bereids in de Tweede Kamer had toegezegd. Wat het tweede gedeelte betreft, hij zou zich ten sterkste moeten verzetten tegen de strekking om den commissaris des Koning een bepaalden last op te dragen.

De heer V. SWINDEREN was van gevoelen, dat de eerste motie veel te ver ging, en dat de tweede, die nu aan de orde was, veel meer aanbeveling verdiende, indien daaruit werd weggelaten al hetgeen in deze vergadering niet te huis behoorde, nl. hetgeen bij de Tweede Kamer was voorgevallen. Hij zou deze motie dan ook ondersteunen, indien de voorsteller kon besluiten, zijn voorstel in dien zin te wijzigen, dat alleen op de handhaving der tractaten met kracht werd aangedrongen.

De heer REGOUT verklaarde, zijn voorstel gaarne in den thans aangewezen zin te willen veranderen, weshalve hij de volgende redactie voorstelde: „de Kamer beslist, na gehouden beraadslaging en de ontvangen inlichtingen van den Minister van Binnenl. Zaken, om de Regering dringend uit te noodigen, de belangen van Nederland, bij de uitvoering van de tractaten, verder met kracht te blijven handhaven."

De heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN kan zich thans met de motie vereenigen, mits gesproken worde over de handhaving *van de tractaten met België*, omdat alleen van die handhaving sprake is.

De heer REGOUT zegt, dat zijn voorstel enkel het oog heeft op de tractaten met België.

De heer VAN RIJCKEVORSEL vraagt of de voorsteller het bij die uitlegging zal laten, dan of hij niet liever het woord *België* in zijne motie zou opnemen.

De heer REGOUT verandert daarop zijne motie andermaal, die nu definitief luidt aldus: „de Kamer beslist, na gehouden beraadslaging en de ontvangen inlichtingen van den Minister van Buitenl. Zaken, om de Regering dringend uit te noodigen, de belangen van Nederland bij de uitvoering van de tractaten met België verder met kracht te blijven handhaven."

De motie wordt met 17 tegen 12 stemmen *aangenomen*.

Tegen stemden de heeren van Pallandt, Blankenheijm, van Beeck Vollenhoven, Borski, 't Hooft, Paspoort van Grijpskerke, Insinger, Cost Jordens, d' Ablaing van Giessenburg, Sasse van IJsselt, Bosch van Drakenstein en de Voorzitter.

De heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN komt nog eens terug op den brugbouw te Keulen en de aansluiting van den spoorweg te Rheine, en drukt de hoop uit, dat de belangen van Nederland ten aanzien van deze twee onderwerpen met kracht mogen worden voorgestaan, en dat vooral met Hanover worde overeengekomen, om binnen den tijd van 3 maanden eene aansluiting te bewerkstelligen.

De heer CREMERS acht het pligtmatig, den laatsten wensch van den vorigen spr. te ondersteunen en meent, dat alle pogingen daarheen moesten strekken, om eene aansluiting met Hanover tot stand te brengen, daar men van Pruissen misschien tegenwerking, althans vertraging had te wachten.

Het IIIde hoofdst. (*Buitenl. Zaken*) werd daarna met algem. (29) stemmen *aangenomen*.

Het IVde hoofdst. der staatsbegr. (*Dep. v. Justitie*) wordt zonder discussie mede met algem. (29) stemmen *aangenomen*.

Aan de orde is de beraadsl. over het Vde hoofdst. der Staatsbegr. Dep. v. Binnenl. Zaken.

De heer VAN MEEUWEN bespreekt zeer breedvoerig de zaak van de afsluiting der Dieze. Tegen die afsluiting zou hij zich niet verzetten, mits daarbij de belangen der polders werden in acht genomen, hetgeen hem voorkwam tot dusver het geval niet te zijn.

De heer V. EYSINGA treedt in eenige algem. beschouwingen over de zaak der spoorwegen, waarbij hij betoogt, dat het de pligt van Reg. en Vertegenw. is, om den nationalen wensch, betrekkelijk die spoorwegen, te vervullen, en hoezeer door de verlegging van den handel eene onberekenbare en onherstelbare schade zou worden toegebragt, indien steeds het aanleggen van spoorwegen werd uitgesteld. Hij was het met de Tweede Kamer eens, dat van het reuzenplan der Reg., om het land in eens met een spoorwegnet te overdekken, niets kon komen; maar hij hoopte, dat de nu aan de Reg. toegestane som zou worden besteed, overeenkomstig met de bedoeling, waarmede die som was verstrekt. Eindelijk betoogde de Spr., dat men het verleenen van subsidiën beschouwen kon, als beginsel te zijn aangenomen; en hij drong op eene spoedige verwezenlijking van uitvoerlijke plannen aan, omdat wij ons thans bevonden in een tijd van voorspoed, die ons het geven van subsidiën veroorloofde. Hij vreesde, dat er anders een tijd zou kunnen komen, waarin wij niet in staat zouden zijn, belangrijke sommen aan dat groote doel te besteden.

De heer SASSEN behandelt mede het vraagstuk van de afsluiting der Dieze. Hij kon den weg, dien de Reg. had ingeslagen. om tot een vast plan van uitwatering te geraken, niet goedkeuren. De Reg. toch had de zaak tot onderzoek opgedragen aan de Prov. Staten, en naar zijne meening had zij met de waterschapsbesturen in overleg behooren te treden. Hij drong er op aan, dat zulks ook nu nog geschieden zou.

De heer CREMERS bespreekt in de eerste plaats het vraagstuk, of de kosten voor de schutterij, de bedelaars, de krankzinnigen en de registers van den Burgerlijken Stand niet voor rekening van het Rijk behooren te worden genomen. Hij wenschte dat vraagstuk op dit oogenblik niet te beslissen, maar drong alleen ten aanzien van de registers er op aan. dat de opheffing der onbillijkheid, die ten deze bestond, niet zou behoeven te wachten tot op eene geheele herziening der zegelwet. In de tweede plaats behandelt de Spr. de vacature van een hoogleeraars-plaats in de regten aan de Hoogeschool te Groningen.

Hij had met genoegen van den Min. vernomen, dat de benoeming van een hoogleeraar als nu binnen kort zou plaats hebben; maar hij moest toch opmerken, dat hij het argument des Min. niet had gevat, die beweerd had, dat de aanvulling der vacature afhankelijk zou zijn van de bestemming der gelden op deze begrooting voor een buitengewonen hoogleeraar, daar toch reeds op de tegenwoordige begrooting gelden voor drie gewone hoogleeraren waren uitgetrokken. In de derde plaats gaf de Spr. zijn leedwezen te kennen over de weglating van den post ten behoeve van de Noord-Willemsvaart.

De heer V. VOORTHUIZEN ondersteunt de beschouwingen van den heer Eijsinga betrekkelijk de spoorwegen. Ook hij meent dat het tijdstip voor den aanleg van spoorwegen gunstig is en hij betoogt, dat, in ons vaderland, ondanks het aantal waterwegen, eene communicatie met spoorwegen onontbeerlijk is. Meer in het bijzonder treedt hij in een betoog, dat de aanleg van den spoorweg van Rheine, langs Almelo, Deventer en Arnhem voor den handel en de nijverheid het dringendst gevorderd wordt.

DE MIN. VAN BINNENL. ZAKEN is in zijn antwoord bijzonder kort geweest. Wat de afsluiting der Dieze betrof, verheugde zich de Min. dat de Spr., die daarover het woord hadden gevoerd, zich voorstanders van die afsluiting hadden betoond; maar dat zij bekommerd waren over het lot der omringende polders. Hij zou zich niet in breedvoerige beschouwingen over die zaak begeven, maar alleen verklaren, dat de belanghebbenden alle gelegenheid zullen hebben, om hunne belangen te doen voorstaan.

Ook over de zaak der spoorw. wenschte de Min. slechts weinige woorden in het midden te brengen, Ieder was overtuigd, dat deze zaak groote moeijelijkheden opleverde en groote bedachtzaamheid vorderde. Het is deze laatste reden ook, die hem weerhoudt in eenige nadere ontwikkeling omtrent de oogmerken of plannen der Reg. te treden, en dit te meer, daar thans niet werd gehandeld over het daarstellen van spoorw., maar over eene som tot bevordering van een onderzoek tot aanleg van spoorwegen. De Min. weerspreekt, dat de Reg. een ontzettend net van spoorw. zou hebben voorgedragen. Al wat de Reg. had gedaan, was de mededeelingen van hare beschouwingen, welke zij meende, dat ten opzigte van de rigting van spoorwegen het meest in aanmerking behoorde te komen. Hij herhaalde echter gaarne, dat de zaak der spoorw. hem zeer ter harte gaat en dat hij het oogenblik als gelukkig zou beschouwen, waarop hij een bepaald voorstel tot aanleg eener bepaalde lijn aan de wetgevende magt zou kunnen doen.

Wat de, door den heer Cremers behandelde punten betrof, antwoordde de Min.: 1°. dat de Min. van Fin. niet voornemens was, om de zaak der registers van den Burgerlijken stand tot eene geheele herziening der zegelwet uit te stellen; 2°. dat de hoogleeraar-plaats te Groningen niet kon worden aangevuld, voor dat de Kamers de daarvoor uitgetrokken gelden hadden goedgekeurd; 3°. dat, wat de Willemsvaart betreft, de Reg., als de tijd daar zal zijn, niet zou verzuimen, de noodige voorstellen aan de wetgevende magt te doen.

De heer VAN SWINDEREN schenkt in weinige woorden zijne adhaesie aan hetgeen omtrent de spoorw. is gezegd en verheugt zich over het antwoord, door de Reg. te dien aanzien gegeven, waaruit hem bleek, dat zij vol ijver was voor de zaak. Hij had evenwel hoofdzakelijk het woord gevraagd, om den Min. dank te zeggen voor de uitvoerige wijze, waarop deze een overzigt had geleverd in de gewisselde stukken van de inrigting der telegraphie hier te lande, vergeleken met elders; een overzigt, dat blijvende waarde zou hebben.

Het Vde hoofdst. wordt daarna met algemeen (29) stemmen *aangenomen*.

De hoofdst. VI (*Hervormde en andere eerediensten*) en VII (*R. C. eeredienst*) worden zonder discussie en met algemeene (29) stemmen *aangenomen*.

Aan de orde is de beraadsl. over hoofdstuk VIII der Staatbegrooting (*Dep. van Marine*).

De beraadslaging daarover wordt evenwel, wegens het vergevorderde uur, verdaagd tot morgen ochtend ten 11 ure.

Dienovereenkomstig gaat de vergadering tot dien tijd uiteen.

Zitting van Donderdag 24 December.

De zitting wordt ten ruim 11 ure geopend.

De VOORZ. deelt mede, dat zijn ingekomen adressen van Jhr. F. A. L. Ridder van Rappard en Mr B. L. Ras, advocaten bij den Hoogen Raad der Nederlanden, verzoekende in aanmerking te komen bij de eventuële vervulling der betrekking van commies-griffier der Eerste Kamer. Ten aanzien van die adressen wordt gelijk besluit genomen, als gister met de toen ingekomen adressen heeft plaats gehad.

De heer V. D. LEC DE CLERCQ heeft kennis gegeven, dat hij ten gevolge van ambtsbezigheden verpligt is geworden, gisteren avond huiswaarts te keeren.

Aan de orde is de beraadslaging over hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting (*Dep. van Marine*).

De heer CREMERS juicht de handelingen van den Min. van Marine toe, en brengt aan zijne goede bedoelingen alle hulde; maar rekent zich toch verpligt, tegen het hoofdst. te stemmen, omdat het eindcijfer hem te hoog voorkomt, in verband met de financiële krachten der natie. De uitgaven in het algemeen stijgen voor hem te veel, en in het bijzonder die voor de Marine.

De heer VAN SWINDEREN merkt op dat wij onzen financiëlen toestand bovenal te danken hebben aan onze O. I. bezittingen, en dat het behoud dier bezittingen in de eerste plaats afhankelijk is van eene goede Marine. Hij heeft zich dan ook verheugd, dat dit in de Tweede Kamer steeds meer en meer veld wint, en de duidelijke verklaring des Min. van Mar., dat voortaan op een cijfer van 7 millioen moet worden gerekend, werd door een eenparig votum van die Kamer bekrachtigd. Hij wenscht dat ook de Eerste Kamer dit voorbeeld volge, en hij zou over het hoofdstuk niet hebben gesproken, indien niet de vorige Spr. bezwaar tegen het eindcijfer had gemaakt. Tevens gaf hij den Min. in overweging, of het niet mogelijk ware, om een staat te doen opmaken, die approximatief aanwees, de kosten der marine voor O. I., voor het Vaderland en voor het eskader van oefening. Eindelijk vroeg hij, of de Min. er op bedacht was, om ook nog het oude dok te Willemsoord te willen gebruiken.

De MIN. VAN MARINE verdedigt het eindcijfer van zijne begrooting, toont aan welk groot belang wij hadden bij eene goede Marine voor onze O. I. bezittingen; hoe daarenboven de materialen voor den scheepsbouw meer dan 50 pCt. in koopwaarde zijn gerezen en hoe de schepen zelve het dubbel kosten van voor tien jaren. Uit een en ander betoogde de Min., dat, ofschoon het eindcijfer thans hooger was, betrekkelijk meer dan vroeger voor het geld werd verkregen. Voorts beloofde de Min. een staat te doen opmaken in den door den heer van Swinderen verlangden zin, ofschoon hij niet kon belooven, dat die staat volledig zou zijn wat betrof de uitgaven voor het eskader in O. I. Ten aanzien van het dok te Willemsoord bestond het voornemen, om eene zoo krachtige stoommachine te maken, dat die steeds zou kunnen dienen tevens tot drooghouding van het oude dok, wanneer dat dok hersteld mogt worden. Nadat de heer CREMERS zijne meening nog nader had ontwikkeld, werd hoofdstuk VIII met 25 tegen 1 stem (die van den heer Cremers) *aangenomen*.

Bij de behandeling van hoofdstuk IX A (*Nationale Schuld*) verzette zich de heer V. BEECK VOLLENHOVEN tegen het voornemen der Regering om van regeringswege certificaten van Nat. Schuld uit te geven. Hij zag daarin groote kosten ten laste van den staat, de noodzakelijkheid eener uitgebreide administratie, en nadeelen, die uit mogelijke vervalsching konden voortspruiten.

Nadat de MIN. VAN FIN. sommige dier bezwaren had toegegeven, andere had bestreden en betoogd, dat het thans niet de tijd was, om daaromtrent in bijzonderheden te treden, werd het hoofdstuk met algemeene (26) stemmen *aangenomen*.

Mede werd met algemeene stemmen (26), doch zonder eenige discussie, *goedgekeurd* hoofdstuk IX B der Staatsbegrooting (*Dep. v. Financiën*).

Aan de orde is de beraadsl. der hoofdst. XI (*Dep. v. Koloniën*).

De heer V. RIJCKEVORSEL acht het bijna niet noodig te verklaren, waarom hij zijne stem aan dit hoofdst. zou weigeren. Hij herinnerde dus slechts, dat zulks geschiedt, omdat er hier te lande uitgaven voor de Kolonien plaats hadden, die niet op de begrooting voorkwamen; en hij eindigt met den wensch, dat de wetten op de comptabiliteit hier te lande en voor O. I. spoedig mogten tot stand komen, opdat een einde kwame aan de tegenwoordige onregelmatigheid en onwettige orde van zaken.

De heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN herinnert, dat ook hij sedert jaren zijne stem aan dit hoofdst. had geweigerd, om dezelfde reden als de vorige Spreker. De kosten voor het koloniaal werf-dépôt, voor de Delftsche academie en voor die van Breda, voor zoover zij betroffen de opleiding van officieren voor het Indische leger, kwamen op deze begrooting niet voor. De vorige Minist. had verklaard, dat men in deze geene verandering behoorde te brengen, omdat de comptabiliteitswetten eerlang tot stand zouden komen. De tegenwoordige Minist. is evenwel een stap verder achteruit gegaan; want hij heeft in de Tweede Kamer gezegd, dat de Grondwet hem niet verpligtte, dergelijke uitgaven op de staatsbegr. te brengen. Bij de behandeling der muntwet op gisteren, had de Minist. duidelijk gezegd, dat hij, door het overnemen van het amend. van den heer van Bosse, geenszins geacht wil worden, de verpligting tot verantwoording te hebben erkend. Tegen dit ongrondwettig stelsel des Min. van Kolon. meent hij met kracht te moeten opkomen.

De MINISTER VAN KOLONIEN is van gevoelen, dat, met betrekking tot de verantwoording van het koloniaal beheer, juist een stap voorwaarts was gedaan; want de wet op de comptabiliteit hier te lande zou in het volgende jaar worden aangeboden, en indien zij werd aangenomen, zou de Minister onmiddellijk zich met de regeling dier zaak voor de Kolonien onledig houden. Wat betrof de bedenking, betrekkelijk de uitgaven hier te lande van koloniale kosten, betoogt de Minister, dat de Grondwet niet voorschrijft het brengen van koloniale uitgaven op de staatsbegrooting, en dat de kosten voor de akademiën te Delft en Breda, voor zooveel die betreffen Nederl. uitgaven, niet op hoofdstuk XI, maar op de hoofdstukken V en X behooren gebragt te worden.

Het hoofdstuk is daarna met 22 tegen 4 stemmen *aangenomen*. *Tegen* stemden de heeren van Nispen van Pannerden, v. Swinderen, van Rijckevorsel en van Meeuwen.

Het XII hoofdst. der Staatsbegrooting. (*Onvoorz. Uitgaven*) wordt zonder discussie met algemeene (26) stemmen *aangenomen*.

Aan de orde is de beraadslaging over het wets-ontwerp, tot vaststelling der middelen over het jaar 1858.

De heer VAN RIJCKEVORSEL moet met leedwezen zijne stem aan dit wets-ontwerp weigeren, nu de Regering verklaard heeft, dat deze wet niet als eene crediet-wet mag worden beschouwd. Zijn overwegend bezwaar bestaat in het brengen van eene post van ƒ1,500,000 voor het herstel van de Marine op de middelen, zoodat tot dekking van gewone uitgaven op nieuw de buitengewone bijdrage uit de O. I. baten wordt verhoogd. Hij had steeds den wensch gekoesterd, dat door zuinigheid en amortisatie de staats-uitgaven en inkomsten geheel onafhankelijk van de Indische bijdragen konden worden gemaakt. Naar zijne meening, zou men reeds nu zoover hebben kunnen komen, en dan zou men niet zoo zeer hebben te vreezen voor de gevolgen van misgewas, van daling der prijzen van de koloniale producten, enz. Dan zou men de O. I. baten hebben kunnen aanwenden tot amortisatie of tot aanleg van groote werken. Vooral had hij tegen deze buitengewone bijdragen bezwaar, omdat de Regering zelve erkend had, dat de uitgave voor Marine eene *gewone* was en dus van blijvenden aard zou zijn; dit bezwaar nog te meer, omdat zelfs 5 tonnen gouds meer werden aangevraagd, dan gebleken was noodig te zijn

Bij deze gelegenheid ontwikkelde de Spr. tevens zijne denkbeelden omtrent het voornemen der Reg. om de 16½ millioen O. I. baten niet te nemen uit het batig slot, dat over het loopende dienstjaar werd geraamd, maar uit het reeds werkelijk verkregen slot. Dit denkbeeld werdt door den Spr. bestreden, 1°. omdat het zou daarstellen eene dienstvermenging en 2°. omdat de O. I. baten even als alle andere inkomsten onzekere baten moesten zijn, hetgeen tot zuinigheid in het doen van uitgaven zou leiden.

De heer INSINGER bespreekt het vraagstuk van de werking der suikerwet. Hij zegt dat de industrie der raffinaderijen vroeger bij de Reg. in hooge gunst stond aangeschreven, maar dat zij in den laatsten tijd door hooge ongunst was getroffen. Die vroegere ongunst had verlokt tot het beleggen van aanzienlijke kapitalen in deze industrie, en nu was die industrie door de intrekking van de gunst der Reg. zoozeer achteruit gegaan, dat eerdaags de aandeelhouders van een etablissement, waaraan meer dan 2 millioen was ten koste gelegd, zouden beraadslagen, of het mogelijk ware het etablissement in werking te houden, of wel tot liquidatie over te gaan. Zoo lang in Frankrijk, België en Engeland bij uitvoer van suiker meer werd teruggegeven dan hier, zou men hier te lande niet kunnen concurreren, en deze geheele industrie òf ten gronde gaan, òf althans ontzaggelijk verminderen. Hij beval dan ook deze zaak nogmaals in de goede zorg des Min. van Financiën aan.

De heer TONCKENS vraagt den Min. eene enkele inlichting: In de Mem. van beantw. had nl. de Regering verklaard, dat de herziening van het kadaster voor de gebouwde eigendommen zou plaats hebben, zoodra de aanhangige finantiëele wetten zouden zijn afgedaan. Spr. vroeg, welke beteekenis de Min. aan dat woord *afgedaan* hechtte.

De heer VAN VOORTHUIZEN zou in geene bijzonderheden

treden, daar de aanstaande herziening van het belastingstelsel, tot grondige beschouwingen meer gereede aanleiding kon geven. Hij had omtrent die herziening eene gunstige meening ten aanzien van de bedoelingen des Ministers, en was daarin versterkt geworden door diens verklaring in de Memorie van Beantwoording betrekkelijk de herziening van het patentregt. Op die herziening drong Spr. ten sterkste aan, daar de tegenwoordige wet met ongelijkheid en zeer belemmerend voor handel en nijverheid werkte. Hij betreurde het overigens, dat het niet in de plannen der Reg. scheen te liggen, om het kad. ook voor de ongebouwde eigendommen te herzien; hij was toch van meening, dat de hoogere waarde dier eigendommen en de welvaart van den landbouwenden stand eenige verhooging regtvaardigden. Wat betrof den ongelukkigen toestand, waarin de suikerraffinaderijen zich bevonden, merkte hij op, dat die toestand niet was het gevolg van de tegenwoordige suikerwet, die de zaak in een normalen toestand had gebragt; maar van eene vroegere Regering, die aan deze industrie eene abnormale bescherming had verleend, ten gevolge waarvan aanzienlijke kapitalen daarin werden belegd, ofschoon het nu blijkt, dat die industrie zonder kunstmatige bescherming niet bestaanbaar was.

De heer VAN WESSEM dringt aan op de herziening der quota in Limburg, en brengt de domeinen van St. Agatha ter sprake. Deze domeinen, geschat op eene waarde van 2½ ton, bragten eene huur op van *f* 1500 's jaars. Spr. meende, dat nu het R. C. kerkgenootschap georganiseerd was, er geen bezwaar in kon bestaan, om deze zaak tot een einde te brengen, des noods door middel van eene dading, die, met het oog op den tegenwoordigen toestand, nooit anders dan voordeelig voor den staat zou kunnen worden.

De heer VAN BEECK VOLLENHOVEN bespreekt de geheele geschiedenis der suikerwet, en acht de werking dier wet vooral onbillijk, omdat de raffinadeurs den accijns betalen en niet de koopman, die ruwe suiker inslaat en in consumtie brengt. Hij was volstrekt geen voorstander van het beschermende stelsel; maar indien hij in aanmerking nam, dat de suiker was bijna het eenige artikel van uitvoer voor onze scheepvaart, dan meende hij, dat men in deze zaak zeer voorzigtig moest handelen, en dit te meer, daar geen ander suiker uitvoerend land het voorbeeld onzer wetgeving had gevolgd.

De heer CREMERS meent, dat de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen behoorde te worden beschouwd als eene vaste landrente. De waarde dier eigendommen was zeer wisselvallig, en indien men de belasting verhoogde bij toevallige vermeerdering dier waarde, dan moet zij bij vermindering ook worden verlaagd. Hij drukte dan ook zijnen wensch uit, dat de Reg. de herziening van het Kadaster mogt bepalen tot voor zoo veel de gebouwde eigendommen betrof.

De heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN constateerde, dat, ofschoon de Regering had verklaard, dat deze wet geene credietwet was, daarom toch noodzakelijk aanzienlijke veranderingen zouden moeten worden gebragt, zoodra één of meer der aanhangige financiële voorstellen werden aangenomen. Hij zou zich dan ook van alle beschouwingen omtrent dit geheele onderwerp op dit oogenblik onthouden. Alleen wenschtte hij ten aanzien der goederen van St. Agatha op te merken, dat de belangen van het R. C. kerkgenootschap daarbij niet zijn betrokken. Wel kon men zeggen, dat de vele R. C., die de landerijen in pacht hadden, bij deze zaak belang hadden, maar niet het kerkgenootschap zelf. Hij zou voor zich dan ook geen bezwaar zien, dat de Reg. ten aanzien van deze zaak handelde, zoo als zij tot het meeste belang van den Staat zal meenen te behooren.

De MIN. VAN FINANCIEN beantwoordt de verschillende sprekers. Hij stelt op den voorgrond, dat deze wet in zoo ver eene crediet-wet is, als zullende worden veranderd die bepaalde posten, welke in verband staan met de aanhangige financiële voorstellen, en voor zooveel die voorstellen tot wet mogten worden verheven. In ieder geval zou op nieuw ter sprake worden gebragt, het vraagstuk betrekkelijk het koloniaal batig slot, niet alleen wat aangaat de wijze van berekening, maar ook het bedrag. Op dit punt was deze wet eene crediet-wet, en hij hoopte dat door deze verklaring het grootste bezwaar van den heer van Rijckevorsel zou worden weggenomen. Het beginsel zelf, om het batig slot, dat verkregen is, op de midd len te brengen, in plaats van een batig slot, dat nog niet verkregen was, werd overigens door den Min. verdedigd, vooral op dien grond, dat het veel gevaarlijker was, te rekenen op iets wa nog niet zeker was, dan hetgeen men reeds werkelijk in bezit had.

Ten aanzien van het vraagstuk betrekkelijk de werking der suikerwet, trad de Minister in uitvoerige beschouwingen. Van gunst of ongunst van de zijde der Regering kon hier geene sprake zijn; de Reg. wenschte, dat het alle takken van industrie wel moge gaan; maar het gold hier eene verandering van stelsel: eene verandering van het beschermend stelsel en dat van vrijen handel en vrije concurrentie. Nu was de Minister omtrent het hoofddenkbeeld het eens met den heer van Voorthuizen; doch de zaak was zoo gecompliceerd, ook in verband met onze scheepvaart en andere takken van nijverheid, dat zij werkelijk een naauwkeurig onderzoek vorderde, waartoe hij zich bovendien als zedelijk man verpligt rekende. Dat onderzoek was ingesteld en strekte vooral, om te komen tot de oplossing der vraag, of de suikerbelasting twee millioen zou kunnen blijven opbrengen, indien de uitvoer van melis op *f* 17 werd teruggebragt. Overigens beloofde de Minister zeer spoedig op dit belangrijk punt terug te komen.

In antwoord op de vraag van den heer Tonckens, zeide de Minister, dat door de Regering het woord *afgedaan* in den ruimsten zin was gebruikt zoodat aanneming of verwerping der financiële voorstellen haar voorkwam, eene afdoening der zaak te zijn.

Overigens verklaarde de Minist., dat de herziening van het Kadaster zich zou bepalen tot de gebouwde eigendommen, dat wat de goederen van St. Agatha betrof, het R. C. Kerkgenootschap daarbij niet was betrokken, maar wel was een punt van belangstelling voor alle R. C. geloofsgenooten, gelijk de zaak ook van de zijde der Protestanten dikwerf was ter sprake gebragt. Uit dat oogpunt was de zaak eene teedere zaak; doch de Minister erkende, dat er een einde aan moest komen, dat hij daartoe zou medewerken met inroeping der tusschenkomst van de Wetg. Magt. Eindelijk gaf de Min. den heer Van Voorthuijzen volkomen toe, dat de patent-wet dringend herziening vorderde. Het was eene zaak, die de meeste belangstelling verdiende en, naar des Ministers meening, zwaarder woog dan eenige afschaffing van accijnsen. De Minister stelde er dan ook het hoogste belang in, en zou daarin trachten eerlang te voorzien.

Nadat de heeren van Rijckevorsel en van Wessem kortelijk hadden gerepliceerd, werd de wet op de middelen met 24 tegen 1 stem, die van den heer van Rijckevorsel, *goedgekeurd.*

Het wets-ontwerp tot voorloopige vaststelling van de begrooting van oorlog werd zonder beraadslaging met algemeene stemmen *aangenomen.*

Niets meer aan de orde zijnde, werd de vergadering daarna tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Drukkerij van P. D. VAN ES.